

CILJNI RAZISKOVALNI PROGRAM »NAŠA HRANA, PODEŽELJE IN NARAVNI VIRI«

**PROCES SPREMEMBE IN DOPOLNITVE NACIONALNEGA
GOZDNEGA PROGRAMA (V4-2219)**

The process of adjusting and complementing the National Forest Program

2022-2024

Pregled in ocena strateških usmeritev na gospodarjenje z gozdovi na nacionalni ravni

Delni rezultat A 2.3 (M 2.3)

Janez Zafran, Špela Pezdevšek Malovrh, Anže Japelj

Datum: junij 2023

Izvleček: Podobno kot pri pregledu dokumentov na mednarodni ravni in ravni EU, smo se tudi na nacionalni ravni bolj podrobno usmerili na strateške zaveze z različnih področij in manj podrobno razčlenili posamezne zakone (Zakon o varstvu okolja, Zakon o ohranjanju narave...). Zakonske določbe so namreč jasne in konkretne in v kolikor zadevajo gozd in gozdarstvi jih treba v celoti povzeti predpise ali izvedbene dokumente s področja gozdarstva. V tem primeru težko govorimo o sektorskih strateških odločitvah, če zakon že določa usmeritev ali ukrep.

1. Uvod

V analizo in poročilo so vključene izbrane strategije za različne sektorje v Sloveniji. Namen analize je pripraviti pregled posameznih strateških poudarkov in ciljev, ki so oblikovani na nacionalni ravni v obliki strategij za posamezna področja in imajo določen vpliv ali se prepletajo s področjem gozdarstva in gospodarjenja z gozdovi. Pri pregledu dokumentov smo skušali slediti enotni metodologiji, čeprav je sama osnovna struktura pregledanih dokumentov precej različna. Pri vseh smo skušali najprej opredeliti nekaj osnovnih ali glavnih ciljev ter načel ter v nadaljevanju bolj konkretnih usmeritev oziroma ukrepov. Poudarjamo, da ta struktura ne odraža neposredne zgradbe samega dokumenta ampak je postavljena s strani avtorjev za namen analize. Glavni namen je izpostaviti čim ožjo tematiko, ki bi se morala v določeni meri odražati tudi na nacionalni ravni oziroma bi morala biti zajeta v širši tematiki, če z nacionalnega vidika ni posebej pomembna. Za tako predstavljene cilje in ukrepe je prikazano še poglavje/tematika, ki trenutno (vsaj načeloma) obravnava to področje v Resoluciji o nacionalnem gozdnem programu in Operativnem programu za izvajanje nacionalnega gozdnega programa za obdobje 2022-2026. Kot del analizi je opredeljen tudi možen konflikt v smislu, da se cilj/ukrep vključi v nacionalno strategijo in je po vsebini v vsaj delnem nasprotju z katerim drugim ciljem, ki je že sedaj opredeljen v nacionalni zakonodaji.

2. Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023-2027 za Slovenijo

Strateški načrt skupne kmetijske politike (SN 2023-2027) je v osnovi namenjen razvoju slovenskega kmetijstva. Krovna usmeritev slovenskega SN 2023–2027 je v kontekstu prehranske in energetske draginje ter podnebnih in okoljskih izzivov zagotoviti trajnostno pridelavo hrane na celotnem območju države in povečati samooskrbo, pri čemer so pomembna vsa območja in vsa kmetijska gospodarstva, ne glede na velikost, usmeritev ali tržno usmerjenost. Ta krovna usmeritev podaja odgovore na izzive prehranske varnosti kot tudi na okoljsko–podnebne izzive, ki so pred nami.

SN 2023–2027 jasno prepozna, da bo slovensko kmetijstvo tudi v prihodnje ostalo raznoliko in bo poleg hrane zagotavljalo tudi številne druge javne dobrine. V sistemu preskrbe s hrano so pomembni vsi proizvajalci: tako kmetijski proizvajalci, katerih proizvodnja je visoko tehnološko razvita, kot tudi majhna kmetijska gospodarstva, ki imajo potencial v smeri specializirane nišne pridelave ter samooskrbne in druge kmetije, ki skrbijo za ohranjanje okolja, narave in virov.

Pomemben pa je tudi za gozdarstvo, v finančnem smislu bistveno manjši obseg kot za kmetijstvo, kljub temu pa v Sloveniji predstavlja enega izmed pomembnih virov financiranja ukrepov, ki sledijo tudi ciljem gospodarjenja z gozdovi.

S področja gozdarstva in gozdov SN 2023-2027 definira naslednje intervencije:

- Povečanje produktivnosti, konkurenčnosti ter tehnološki razvoj v gozdarstvu
Utemeljitev: Realiziran posek zaostaja za načrtovanim najvišjim možnim, predvsem zaradi zastarele mehanizacije. Z modernizacijo le te se povečata varnost pri delu in učinkovitost. Potrebno je modernizirati opremo obratov za primarno predelavo lesa ter ustanoviti nove obrate. Po obsežnih ujmah je naravna obnova gozdov močno otežena. Kjer je ta neuspešna, je zaradi varovanja tal potrebno izvesti dopolnilno sadnjo sadik gozdnega drevja. Nujno je vzpostaviti zadostno mrežo gozdnih drevesnic, za vzgojo zadostne količine sadik gozdnega drevja posameznih provenienčnih območij. Določena območja v Sloveniji niso odprta z gozdnimi cestami in vlakami, kar podraži ali onemogoča spravilo lesa. Potrebna je izpopolnitev mreže gozdnih prometnic do optimalne odprtosti.

- **Razvoj verig vrednosti preskrbe s hrano ter spodbujanje lokalnih trgov**
 Utemeljitev: Ekonomski in pogajalski položaj pridelovalcev v verigi vrednosti je šibkejši glede na ostale deležnike. Treba ga je izboljšati preko kratkih dobavnih verig in boljšega povezovanja ter organiziranja kmetov in lastnikov gozdov za skupno trženje (skupine proizvajalcev za izvajanje shem kakovosti, organizacije in združenja organizacij proizvajalcev, medpanožne organizacije), s ciljem zagotavljanja zadostne, stalne in raznolike ponudbe kakovostne in varne hrane lokalnega izvora in proizvodov iz shem kakovosti, za prodajo javnim zavodom, trgovskim verigam in lokalnim trgov.
- **Prilagajanje podnebnim spremembam v kmetijstvu in gozdarstvu**
 Utemeljitev: Kmetijska pridelava je odvisna od vremena in podnebnih razmer. Zaradi spremenjenih podnebnih razmer škodljivci in bolezni rastlin povzročajo škodo na kmetijskih pridelkih, okrasnih rastlinah in gozdu. Zato je nujno ukrepanje in krepitev zmogljivosti za obvladovanje prilagajanja kmetijstva in gozdarstva ter spodbujanje kmetijskih in gozdarskih praks, ki pripomorejo k blaženju in prilaganju na podnebne spremembe ter vzpostavitev celovitega sistema spremljanja vplivov podnebnih sprememb. Potrebno je ukrepanje na področju razogljičenja kmetijske in gozdarske proizvodnje, izkoriščanja OVE in potenciala geotermalne energije. Na področju živinoreje je treba spodbuditi ukrepe, ki blažijo vročinski stres in zmanjšujejo izpuste TGP
- **Obnovitev gozda po naravnih nesrečah in neugodnih vremenskih razmerah**
 Utemeljitev: Slovenske gozdove so od leta 2014 dalje poškodovale večje ujme, kot so žledolom, vetrolom in prenamnožene populacije podlubnikov. Z namenom zagotavljanja trajnostnega vira OVE in ohranjanja ter krepitev ekosistemskih, socialnih ter proizvodnih funkcij gozda, se na površinah gozda, poškodovanih v raznih ujmah, stremi k čim hitrejši obnovi sestoja. Ukrepi za obnovo ter revitalizacijo poškodovanih gozdov so podani v načrtu sanacije gozdov. Potrebno je zagotoviti ustrezen, podnebju in rastiščem prilagojen sadilni material. Obnova mora biti izvedena v skladu z biotski raznovrstnostjo prijaznimi praksami, ki povečujejo raznolikost, kakovost in odpornost gozdnih ekosistemov.
- **Ohranjanje in izboljšanje biotske raznovrstnosti gozdnih habitatov in vrst**
 Utemeljitev: Ugodno stanje je opredeljeno za 1/5 gozdnih vrst po habitatni direktivi Nature 2000, ter 3/4 površin gozdnih habitatnih tipov. Slabo stanje gozdnih habitatnih tipov je bilo opredeljeno za nekatere »manjšinske« gozdne habitatne tipe in gozdne habitatne tipe s specifičnimi vodnimi režimi. Za izvajanje gozdarskih ukrepov za izboljšanje stanja ogroženih vrst in habitatnih tipov v gozdni krajini na območjih Natura 2000 so namenjena sredstva Gozdnega sklada. Gozdni sklad predstavlja stabilen vir nacionalnih sredstev. V obdobju 2022 - 2026 je za izvajanje gozdarsko okoljskih ukrepov predvidenih 5 mio EUR, torej 1 mio EUR letno z možnostjo prerazporejanja sredstev med leti znotraj tega obdobja v skladu s potrebami na terenu in interesom lastnikov gozdov. Zaradi navedenega Slovenija za ta namen ne bo uporabljala sredstev SN 2023-2027.
- **Spodbujati digitalizacijo in krepitev kompetenc v kmetijstvu, gozdarstvu**
 Utemeljitev: Slovenija ne izkorišča vsega potenciala IKT, kar je posledica bistveno prenizkih vlaganj v razvoj digitalne družbe, neustrezne umeščenosti razvojnega področja in pomanjkanja koordinacije med deležniki. Potrebno je spodbujanje digitalizacije in krepitev digitalnih kompetenc, kar bo prispevalo k učinkovitejšemu digitalnemu prehodu. Večja uporaba

digitalnih tehnologij bi kmetovalcu in lastniku gozda pomagala delovati natančneje, učinkoviteje in bolj trajnostno. Okrepitev znanja in večja uporaba obstoječih in novih tehnologij in aplikacij, lahko prispevajo k učinkovitejšim procesom ter privedejo do oblikovanja novih proizvodov in storitev za povečanje produktivnosti in konkurenčnosti v kmetijstvu, gozdarstvu in živilstvu.

- **Protipožarno varstvo v gozdovih**

Utemeljitev: Slovenija se zaveda tveganj in nevarnosti, povezanih z gozdnimi požari. Te so pogostejše le na območju jugozahodne Slovenije, predvsem na Krasu in v slovenski Istri, predvsem v letih s podpovprečnimi padavinami in daljšimi sušami. Na tem območju železnica predstavlja dodatno nevarnost požarov. Slovenske gozdove bomo ustrezno odprli s prometnicami in omogočili vozilom dostop do mesta požara. Omogočili bomo tudi ureditev protipožarne infrastrukture v gozdu. Dosegli bomo ustrezno drevesno sestavo z vrstami, ki so bolj odporna na požare.

3. Strategija razvoja Slovenije

Podlaga za pripravo Strategije razvoja Slovenije 2030 sta pregled globalnih gibanj, trendov in predvidevanj, ki jih pripravljajo Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD), Evropska komisija, Svetovna banka in druge relevantne institucije, ter analiza razvojnih izhodišč Slovenije. Ta izhaja iz rednega letnega spremljanja izvajanja Strategije razvoja Slovenije (2005-2013), na podlagi podatkov Statističnega urada RS in drugih pristojnih organov pa jo pripravlja in letno objavlja Urad RS za makroekonomske analize in razvoj v okviru Poročila o razvoju in drugih ustreznih poročil. Razvoj Slovenije bo v prihodnje močno odvisen od sposobnosti njenega odzivanja in prilagajanja na trende in izzive v globalnem okolju. Trendi kažejo na korenite spremembe zlasti v demografskih gibanjih, pritiskih na ekosisteme, tekmovanju za svetovne vire in gospodarskem razvoju. Sodelovanje in povezanost na svetovni, evropski in nacionalni ravni ter čezmejno sodelovanje so tako čedalje pomembnejši.

Strategija gozdov in gozdarstva ne obravnava podrobno, pomen gozda je vključen razvojni cilj, povezan z zagotavljanjem trajnostnega upravljanja z naravnimi viri ter posredno v cilj Slovenije k dosegu nizkoogljičnega krožnega gospodarstva.

4. Strategija prostorskega razvoja Slovenije

Strategija prostorskega razvoja Slovenije predstavlja temeljni državni dokument za usmerjanje razvoja v prostoru, podaja okvir za prostorski razvoj na celotnem ozemlju države in postavlja usmeritve za razvoj v evropskem prostoru. Trenutno veljavna strategija izvira iz leta 2004, v pripravi pa je tudi Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2050. Osnutek strategije predvideva ohranjanje površine in stanja gozdov zaradi njihove koristi za naravo in družbo. V gozdovih predvideva izvajanje dejavnosti, ki nimajo negativnih vplivov na stanje in kakovost gozdov ter ne ovirajo obstoječih gospodarskih praks.

5. Dolgoročna podnebna strategija Slovenije 2050

Dolgoročna podnebna strategija Slovenije 2050 (v nadaljevanju: DPS2050) sledi zavezam Pariškega sporazuma in je pripravljena skladno z Okvirjem dolgoročne podnebne politike Slovenije »Slovenija in zdrav planet« in Uredbo (EU) 2018/1999i1 o upravljanju Energetske unije in podnebnih ukrepov (v nadaljevanju: Uredbo (EU) 2018/1999) . Slovenija si je z DPS2050 zastavila jasen cilj, da do leta 2050

doseže neto ničelne emisije oz. podnebno nevtralnost. S postavljenim podnebnim ciljem DPS2050 zastavlja ostalim sektorjem in njihovim sektorskim politikam cilj doseganja (skupnih) neto ničelnih emisij do leta 2050. Postavlja tudi strateške sektorske cilje za leto 2050 (in 2040), ki jih morajo posamezni sektorji dosledno upoštevati in vgraditi v svoje sektorske dokumente in načrte. Na poti do podnebne nevtralnosti bo potrebna še vrsta odločitev, izbira pa bo odvisna od več dejavnikov, med katerimi so nekateri še zmeraj neznanka (npr. nove tehnologije, cenovna razmerja).

DPS2050 podaja usmeritve in cilje, ki ga želi Slovenija doseči. Za uspeh same strategije so najbolj pomembne zgodnje aktivnosti. Za obdobje do leta 2030 dokument sloni na že sprejetih odločitvah, opredeljenih v Strategiji razvoja Slovenije 2030 (SRS), Nacionalnem energetske podnebnem načrtu (NEPN), Resoluciji o nacionalnem programu razvoja prometa v RS za obdobje do leta 2030, Resoluciji o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020-2030 in drugih sektorskih dokumentih. Strategija nadgrajuje navedene dokumente in zastavlja vizijo, dolgoročne cilje do leta 2050 ter podaja usmeritve za njihovo doseganje (opredeljuje podcilje, prioritete, usmeritve glede podpornega okolja). V strategiji je tudi jasno izražena namera, da Slovenija svoje cilje do leta 2030 zaostri in pred tem pripravi potrebne pogoje in ukrepe. Zato strategija tudi usmerja prihodnje odločanje o ukrepih. Vsebina je organizirana po sektorjih: promet, oskrba z energijo, industrija, stavbe, kmetijstvo idr. ter horizontalnih temah: financiranje, organiziranost za izvajanje, idr.

Ker so posamezni sektorski cilji in ukrepi podrobneje opredeljeni v NEPN in NPVO, same strategije nismo podrobneje razčlenili v prilogi, saj bi se tematika povsem podvajala. Področje gozdarstva je najbolj podrobno opredeljeno v okviru obravnave sektorja LULUCFG. Cilji in ukrepi temeljijo na podlagi ugotovljenega stanja »Gozdarstvo in kmetijstvo sta ključna dejavnika v sektorju LULUCF ter sta po eni strani neposredno odvisna od podnebnih razmer, hkrati pa se je po drugi strani ravno zaradi podnebnih sprememb povečala njuna vloga kot izvajalcev okoljskih (ekosistemskih) storitev.«.

Glavni cilji in podcilji s področja gozdarstva v sektorju LULUCF so:

- vzdrževanje in povečevanje ponorov in zalog ogljika v biomasi in tleh;
- predelava domačega lesa in proizvodnja lesnih proizvodov;
- zmanjšanje širjenja naselij oziroma stopnje pozidanosti;
- ohranjanje biotske raznovrstnosti;
- izkoriščenost potenciala za skladiščenje ogljika v gozdnih in kmetijskih tleh;
- zagotavljanje biomaterialov za nadomeščanje fosilnih in ogljično intenzivnih materialov.

Glavne usmeritve sektorja LULUCF so:

- ohranjanje in krepitev skladišč ogljika na gozdnih zemljiščih tako, da se zagotavljata trajnostni razvoj gozda kot ekosistema in največji možni ponor;
- spodbujanje domače predelave lesa in proizvodnje lesnih proizvodov (npr. leseni stoli, okna), posebej tistih, ki imajo dober potencial za nadomeščanje neobnovljivih materialov in rabe odpadnega in manj kakovostnega lesa, ki se lahko izkoristi v energetske namene;
- debirokratizacija gozdarske in kmetijske politike ter spremembe/uskladitve obstoječih predpisov;
- izobraževanje in usposabljanje kadrov v sektorju na področju blaženja in prilaganja podnebnim spremembam;
- pridobivanje znanja, prenos dobrih praks in uvajanje tehnoloških rešitev, ki pripomorejo k zmanjšanju emisij TGP na področju gozdarstva in kmetijstva;

- izvajanje ustreznih ukrepov na področju varstva biotske raznovrstnosti s poudarkom na izboljševanju in obnovi ekosistemov, prednostno tistih ukrepov, ki so načrtovani v vladnem Programu upravljanja območij Natura 2000 in ki ne prispevajo k emisijam TGP.

Ključni ukrepi za gozdna zemljišča so:

- krepitev odpornosti gozdov, z optimiranjem starostne strukture in drevesne sestave gozdov, vključno s premenami smrekovih monokultur, varovanjem gozdnih tal in odstranjevanjem invazivnih tujerodnih vrst;
- preprečevanje krčitev gozdov v primestni in kmetijski krajini;
- preventivni ukrepi in varstvo pred gozdnimi požari;
- krepitev naravnih podnebnih rešitev z določitvijo rezervatov, ekocelic in habitatnih dreves ter ohranjanjem vodnih biotopov v gozdovih;
- osnovanje drevesnic z zagotavljanjem ustreznega sadilnega materiala avtohtonih in provenienčno ustreznih drevesnih vrst za umetno obnovo gozdov;
- zagotavljanje kakovosti lesa v celotni gozdno lesni verigi.

6. Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN)

Dokumenti in odločitve, ki so bili podlaga za pripravo NEPN, so temeljili na ciljih, ki so: vsaj 27-odstotni delež OVE v bruto končni rabi energije, vsaj 27-odstotno izboljšanje energetske učinkovitosti glede na osnovni scenarij iz leta 2007 (v skladu z Direktivo o energetske učinkovitosti) in razdelitev bremen zmanjševanja emisij TGP, kar so oktobra 2014 potrdili voditelji držav članic EU na Evropskem svetu. Pri pripravi prvega osnutka NEPN (december 2018) je cilj glede OVE povzet iz Strategije razvoja Slovenije 2030, kjer si je Slovenija zastavila cilj 27 odstotkov OVE do 2030, medtem ko je bil cilj 15-odstotno zmanjšanje emisij TGP do 2030 uradno potrjen z Uredbo EU o delitvi bremen v letu 2018. Cilj glede URE za Slovenijo do leta 2030 je bil določen na podlagi ocene iz takrat obstoječih strokovnih podlag, ki so kazale, da bi Slovenija do leta 2030 lahko dosegla 30-odstotno izboljšanje energetske učinkovitosti glede na osnovni scenarij iz leta 2007.

V osnovi gre za Akcijski načrt za izvajanje podnebne strategije do leta 2030. Dokumenta sta bila pripravljena usklajeno in temeljita na istih strokovnih podlagah. Za obdobje do leta 2030 podnebna strategija sloni na že sprejetih odločitvah, opredeljenih v Strategiji razvoja Slovenije 2030, NEPN, Resoluciji o nacionalnem programu razvoja prometa v Sloveniji za obdobje do leta 2030, Resoluciji o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 in drugih sektorskih dokumentih. Podnebna strategija navedene dokumente nadgrajuje ter zastavlja vizijo, dolgoročne cilje do leta 2050 in daje usmeritve za njihovo doseganje.

Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt (v nadaljevanju NEPN) je akcijsko strateški dokument, ki za obdobje do leta določa cilje, politike in ukrepe za sklop emisij TGP in rabo obnovljivih virov energije energetske učinkovitosti, energetske varnosti, notranjega trg energije ter raziskav, inovacij in konkurenčnosti.

NEPN gozdarski sektor obravnava v sklopu sektorja LULUCF in rabe obnovljivih virov energije (OVE). Podrobnejši ukrepi so podani za cilj, da v sektorju LULUCF do leta 2030 ne bodo proizvedene neto emisije (po uporabi obračunskih pravil), tj. da emisije v sektorju LULUCF ne bodo presegle ponorov.

Glede politike in definiranju ukrepov za gozdarstvo v okviru cilja, vezanega na LULUCF pa povzema osnovne usmeritve iz gozdnogospodarskih in lovsko upravljaljskih načrtov območij za obdobje 2021–2030: »Na podlagi analize stanja in razvoja gozdov ter presoje gospodarjenja z gozdovi so v območnih načrtih opredeljeni glavni problemi pri gospodarjenju z gozdovi. Cilji gospodarjenja z gozdovi vključujejo zlasti temeljne učinke (vloge gozda), ki naj bi bili uresničeni z gospodarjenjem z gozdovi in se kažejo predvsem v povečevanju proizvodnje lesa, ohranjanju biotske raznovrstnosti in varstvu narave, zagotavljanju ponorov CO₂ in krepitvi socialnih vlog gozda ob večjih mestih in turističnih naseljih. V načrtih so kolikor je mogoče upoštevane usmeritve iz nacionalnega gozdnega programa. Temeljne strateške usmeritve in prednostne naloge pri gospodarjenju z gozdovi so predvsem zagotoviti trajnost donosov gozdov in vseh njihovih vlog, ohraniti biotsko raznovrstnost gozdov na krajinski, ekosistemski, vrstni in genski ravni, ohraniti zdravje in vitalnost gozdov, povečati izkoriščenost proizvodnega potenciala gozdnih rastišč, povečati odprtost gozdov z gozdnimi prometnicami in uvajanje sodobnih tehnologij. Načrtovani možni posek je določen na podlagi stanja sestojev, razmerja razvojnih faz, ciljev in gojitvenih razmer v posameznih rastiščnih gojitvenih razredih.«

7. Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (NPVO)

V dokumentu je zapisano, da Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (NPVO 2020–2030) ne obravnava gozdov, ki so prav tako pomemben naravni kapital Slovenije, saj so že obravnavani v Resoluciji o Nacionalnem gozdnem programu (Uradni list RS, št. 111/07). Izhodišče tega programa je prepoznan pomen ohranjanja biotske raznovrstnosti gozdov in njihovega sonaravnega gospodarjenja. Sonaravno gospodarjenje z gozdom ima v Sloveniji več kot stoletno tradicijo, načela takega gospodarjenja so vgrajena v gozdnogospodarsko načrtovanje, lastninska pravica na gozdovih pa se uresničuje z upoštevanjem njihovih ekoloških, socialnih in proizvodnih funkcij. Zagotavljanje ugodnega ohranitvenega stanja vrst in habitatnih tipov v gozdnem prostoru je tako vgrajeno v načrtno ravnanje z gozdom. Posledično, zaradi ugodnega stanja populacij evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov, območja Natura 2000 prekrivajo več kot 50 % slovenskih gozdov. Prepoznana je tudi koristna vloga gozdov pri varovanju tal, pri preprečevanju erozijskih procesov, pri preprečevanju oziroma blaženju poplav, pri ponoru ogljika, pri zagotavljanju virov pitne vode in pri zagotavljanju življenjskega prostora številnim ogroženim živalskim vrstam, kamor sodijo tudi velike zveri. Izvajanje Nacionalnega gozdnega programa zato prispeva tudi k doseganju ciljev NPVO 2020–2030.

8. Program upravljanja območij Natura 2000

Obveznost varstva posebnih varstvenih območij – območij Natura 2000 – izhaja iz Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst, zadnjič spremenjene z Direktivo 2013/17/EU z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju okolja zaradi pristopa Republike Hrvaške (Direktiva o habitatih) v povezavi z Direktivo 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic, zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) 2019/1010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o uskladitvi obveznosti poročanja na področju zakonodaje, povezane z okoljem, ter spremembi uredb (ES) št. 166/2006 in (EU) št. 995/2010 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 2002/49/ES, 2004/35/ES, 2007/2/ES, 2009/147/ES in 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta, uredb Sveta (ES) št. 338/97 in (ES) št. 2173/2005 ter Direktive Sveta 86/278/EGS (Direktiva o pticah).

Za upravljanje Nature 2000 v Sloveniji je temeljni dokument Program upravljanja območij Natura 2000. Opredeljuje izvajanje obveznosti varstva posebnih varstvenih območij Natura 2000, ki jih Sloveniji nalagata Direktiva o pticah in Direktiva o habitatih in zagotavljanje ugodnega stanja ohranjenosti evropsko pomembnih rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov. S PUN so podrobneje opredeljeni varstveni cilji in ukrepi na območjih Natura 2000, pa tudi pristojni sektorji in odgovorni nosilci za izvajanje varstvenih ukrepov. Tako se omogočajo horizontalne povezave s strateškimi načrti in razvojnimi programi. Prvi tovrsten program je bil sprejet leta 2007, drugi 8 let kasneje (2015), sedaj je v pripravi za sprejem tretji – Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023-2028.

PUN opredeljuje različne načine izvajanja ukrepov varstva narave, za področje gozdarstva je pomembno varstvo z ukrepi prilagojene rabe naravnih dobrin. Območja Natura 2000 se v gozdarstvu večinoma upravljajo preko gozdnogospodarskih načrtov (GGN), s katerimi se načrtuje izvajanje ukrepov prilagojene rabe naravnih dobrin. V gozdarstvu se območja Natura 2000 s upravljajo preko gozdnogospodarskih načrtov, s katerimi se načrtuje t.i izvajanje ukrepov prilagojene rabe naravnih dobrin. Gozdnogospodarski načrti so opredeljeni kot načrti, potrebni za varstvo varovanih območij.

Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo (<https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/skupna-kmetijska-politika-po-letu-2020/>).

Cilj vezan na gozd in gozdarstvo/indikatorji	Ukrepi	Vključenost v nacionalno zakonodajo	Možni konflikt
Krepitev tržne usmerjenosti in povečanje konkurenčnosti, tudi z večjim poudarkom na raziskavah, tehnologiji in digitalizaciji	<p>Povečanje produktivnosti, konkurenčnosti ter tehnološki razvoj v gozdarstvu</p> <p>Spodbujati digitalizacijo in krepitev kompetenc v kmetijstvu, gozdarstvu</p>	<p>Re NGP</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cilji, usmeritve in indikatorji za trajnostno gospodarjenje z gozdovi; - Cilji, usmeritve in indikatorji - gospodarski vidik gozdov; <p>OPNGP 2022–2026</p> <ul style="list-style-type: none"> - optimizacija usmerjanja gospodarjenja z gozdovi in upravljanja divjadi s pravnega, organizacijskega in finančnega vidika za zagotavljanje večnamenske vloge gozdov ter krepitev razvoja podeželja in krožnega biogospodarstva. 	NE
Izboljšanje položaja kmetov v vrednostni verigi	Razvoj verig vrednosti preskrbe s hrano ter spodbujanje lokalnih trgov	<p>Re NGP</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cilji, usmeritve in indikatorji za trajnostno gospodarjenje z gozdovi; - Cilji, usmeritve in indikatorji - gospodarski vidik gozdov; 	NE

		<p>OPNGP 2022–2026</p> <ul style="list-style-type: none"> - optimizacija usmerjanja gospodarjenja z gozdovi in upravljanja divjadi s pravnega, organizacijskega in finančnega vidika za zagotavljanje večnamenske vloge gozdov ter krepitev razvoja podeželja in krožnega biogospodarstva. 	
Prispevanje k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje ter k trajnostni energiji;	<p>Prilagajanje podnebnim spremembam v kmetijstvu in gozdarstvu</p> <p>Obnovitev gozda po naravnih nesrečah in neugodnih vremenskih razmerah</p> <p>Protipožarno varstvo v gozdovih</p>	<p>Re NGP</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cilji, usmeritve in indikatorji za trajnostno gospodarjenje z gozdovi; - Cilji, usmeritve in indikatorji -okoljski vidik gozdov; - Program upravljanja z divjadjo. <p>OPNGP 2022–2026</p> <ul style="list-style-type: none"> - zagotavljanje ponorov CO₂ v gozdovih in prilagajanje gozdov podnebnim spremembam predvsem zaradi ohranjanja njihove odpornosti in stabilnosti ter vitalnosti in zdravja 	NE
Prispevati k zaustavitvi in obratu trenda izgube biotske raznovrstnosti, krepitev ekosistemskih storitev ter ohranjanje habitatov krajine	Ohranjanje in izboljšanje biotske raznovrstnosti gozdnih habitatov in vrst	<p>Re NGP</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cilji, usmeritve in indikatorji za trajnostno gospodarjenje z gozdovi; 	NE

		<ul style="list-style-type: none"> - Cilji, usmeritve in indikatorji -okoljski vidik gozdov; <p>OPNGP 2022–2026</p> <ul style="list-style-type: none"> - ohranjanje in krepitev biotske raznovrstnosti gozdov na krajinski, ekosistemski, vrstni in genski ravni ter spremljanje njihove odpornosti in stabilnosti ter vitalnosti in zdravja; 	
--	--	---	--

Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf).

Cilj vezan na gozd in gozdarstvo/indikatorji	Ukrepi	Vključenost v nacionalno zakonodajo	Možni konflikt
<ol style="list-style-type: none"> 1. prispevati k doseganju neto ničelnih emisij TGP na ravni EU do leta 2050, kar je izhodišče za načrtovanje ciljev, politik in potrebnih ukrepov do leta 2030, 2. učinkovito umeščanje v prostor za pospešeno uporabo OVE, 3. bolj zmanjšati emisije TGP do leta 2030, kot Sloveniji to določa Uredba o delitvi bremen, tj. vsaj za 20 % glede na leto 2005, z doseganjem sektorskih ciljev: o promet: + 12 %, o široka raba: – 76 %, o kmetijstvo: – 1 %, o ravnanje z odpadki: – 65 %, o industrija*: – 43 %, o energtika*: – 	<p>Ukrepi vezani na gozd in gozdarstvo so povezani z rabo OVE in vlogo v sektorju LULUCF</p> <p><u>Raba biomase</u>: Zgotoviti skrbno upravljanje gozdov in izboljšati trajnostno kaskadno rabo lesa.</p> <p>Čim večji delež slovenskega lesa naj se predela doma v proizvode s čim višjo dodano vrednostjo (krepitev verig vrednosti), za energetske namene (tudi kot vir za sintetična goriva) pa naj se načeloma uporabi le les, ki ni primeren za industrijsko predelavo v polproizvode ali končne proizvode, in odsluženi les;</p>	-	NE

<p>34 %. * samo del sektorja, ki ni vključen v sistem trgovanja z emisijami,</p> <p>4. zagotoviti, da v sektorjih LULUCF do leta 2030 ne bodo proizvedene neto emisije (po uporabi obračunskih pravil), tj. da emisije v sektorju LULUCF ne bodo presegle ponorov,</p> <p>5. na področju prilagajanja zmanjšati izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost Slovenije zanje ter povečevati odpornost in prilagoditvene sposobnosti družbe,</p>	<p>Les naj se ustrezno vključi v sistem in kazalnike trajnostne gradnje ter zeleno javno naročanje.</p> <p><u>LULUCF</u>: V smernice za pripravo načrtov GGO 2021–2030 zapisati ustrezne cilje glede lesne zaloge, poseka in akumulacije (z upoštevanjem prilagajanje gozdov na pričakovane podnebne spremembe za zagotavljanje lesne zaloge, prirastka in ponorov ogljika).</p> <p>»nacionalna gozdna inventura« se vključi v nacionalno gozdarsko zakonodajo, zanjo pa se zagotovi stabilno financiranje.</p> <p>Izboljšanje sistema QA/QC gozdne inventure in odprava medsektorskih neskladij</p> <p>V drugem ciljnem obdobju nadgraditi obstoječe ukrepe za ureditev ključnih nerešenih vprašanj v sektorju LULUCF oziroma AFOLU</p> <p>Zagotoviti stalnost financiranja za državne spodbude za lastnike gozdov za nego in varstvo gozdov</p> <p>Zagotoviti stalnost izobraževanja in delavnic o trajnostnem gospodarjenju z gozdovi za lastnike gozdov za povečanje</p>		
---	--	--	--

	realizacije načrtovanih ukrepov v gozdarstvu		
--	--	--	--

Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODLO1985>)

USMERITVE IN CILJI ZA VARSTVO OKOLJA, OHRANJANJE NARAVE IN UPRAVLJANJE VODA (str.12)			
<p>Cilj je ohranjena narava in zdravo okolje, ki v Sloveniji in zunaj nje omogočata kakovostno življenje zdajšnjim in prihodnjim generacijam</p> <p>Ta bo dosežena z ukrepi treh strateških usmeritev:</p> <ul style="list-style-type: none"> - varovati, ohranjati in izboljševati naravni kapital Slovenije, - zagotoviti prehod v nizkoogljično družbo, ki učinkovito ravna z viri, preprečuje odpadke in z nastalimi odpadki učinkovito ravna, - varovati prebivalce pred tveganji, povezanimi z okoljem (okoljskimi tveganji). (str. 12) 			
VAROVANJE, OHRANJANJE IN IZBOLJŠEVANJE NARAVNEGA KAPITALA			
Biotska raznovrstnost in varstvo naravnih vrednote – Nacionalni program varstva narave (str.13)			
Cilj vezan na gozd in gozdarstvo/indikatorji	Ukrepi	Vključenost v nacionalno zakonodajo	Možni konflikt
<u>Dolgoročni cilji</u> : ohranjena visoka stopnja biotske raznovrstnosti in ohranjanje naravnih vrednot (str. 17).	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Splošni ukrepi</u>: Za doseganje ciljev bo treba z bolj usmerjenim raziskovanjem in spremljanjem stanja biotske raznovrstnosti 	ReNGP:	NE

<p>Dolgoročna cilja imata še 31 posebnih ciljev, ki se nanašajo na biotsko raznovrstnost, naravne vrednote, zavarovana območja, nadzor, informacijske sisteme in zbirke podatkov, ozaveščenosti in komunikacijo, finančne in druge ukrepe ter mednarodno dejavnost (str. 17).</p> <p>Opomba: Za vsak posamezen posebni cilj so predvideni ukrepi, ki so ločeno analizirani.</p>	<p>povečati poznavanje biotske raznovrstnosti ter znanje in ozaveščenost o njenem pomenu na vseh ravneh družbe (str.18).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Gozdovi in ohranjanje narave: Pomen gozdov za biotsko raznovrstnost (poglavje 6.3.1.1) (str. 19-20) Cilj 1: Ohranjati biotsko raznovrstnost gozdov na ekosistemski ravni. Usmeritev 8: Izboljšati informiranje in razumevanje javnosti o pomenu biotske raznovrstnosti gozdov. - Izobraževanje in usposabljanje lastnikov gozdov (Poglavje 12) (str. 51) Cilj: O pomenu gozdov in njihovih funkcij ozaveščeni lastniki gozdov, ki so usposobljeni za delo v gozdovih in želijo aktivno sodelovati na področju načrtovanja razvoja gozdov. Usmeritev 1: Pripraviti izobraževalne programe za lastnike gozdov, skladno z njihovimi potrebami. Pri tem je treba upoštevati njihovo obstoječe znanje, pripravljenost in opremljenost za delo v gozdu in druge dejavnike, ki vplivajo na oblikovanje vsebine izobraževalnih programov. Izobraževalne programe je treba zasnovati multifunkcijsko. - Ozaveščanje javnosti in participacija pri odločanju (poglavje 13) (str. 51) Cilj: O pomenu gozdov, gozdarstva, lovstva, lesa in drugih dobrin gozda ozaveščena javnost, ki bo tako bolje pripravljena za sodelovanje pri 	
--	--	---	--

		<p>odločanju o delu z gozdom, vključno z njegovim živalskim svetom.</p> <p>Usmeritev 1: Intenzivirati komuniciranje z javnostjo, s poudarkom na ozaveščanju na različnih ravneh in v njim prilagojenih oblikah (na primer z dejavnostmi v šolah, medijih, postavljanjem tabel v gozdovih z več obiska idr.).</p> <p>Usmeritev 3: Intenzivneje komunicirati z drugimi strokami ter aktivneje izobraževati vse uporabnike prostora in še posebej načrtovalce rabe prostora.</p> <p>OP NGP 2022-2026:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga b), ukrep 3. Ohranjanje in krepitev biotske raznovrstnosti v gozdovih in zagotavljanje ugodnega stanja ohranjenosti ogroženih gozdnih vrst in habitatov. <p>Opomba: povečanje poznavanja biotske raznovrstnosti ter znanja in ozaveščenosti o njenem pomenu na vseh ravneh družbe ni predvideno.</p>	
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Splošni ukrepi</u>: Zagotoviti bo treba okrepljeno interdisciplinarno in medsektorsko sodelovanje ter celosten pristop k izvajanju mednarodnih, državnih in lokalnih strategij pri vsebinah biotske raznovrstnosti, pa tudi večjo vključenost deležnikov ohranjanja biotske raznovrstnosti v procese odločanja, zlasti tiste na izvedbeni ravni (str. 18). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Raziskovalna in razvojna dejavnost (poglavje 14) (str. 52) Cilj 1: Dobro organizirana, strokovno kompetentna raziskovalna in razvojna dejavnost. Usmeritev 1: Izboljšati je treba interdisciplinarno, interinstitucionalno in mednarodno sodelovanje. - Ozaveščanje javnosti in participacija pri odločanju (poglavje 13) (str. 51) Cilj: O pomenu gozdov, gozdarstva, lovstva, lesa in drugih dobrin gozda ozaveščena javnost, ki bo tako bolje pripravljena za sodelovanje pri odločanju o delu z gozdom, vključno z njegovim živalskim svetom. Usmeritev 3: Intenzivneje komunicirati z drugimi strokami ter aktivneje izobraževati vse uporabnike prostora in še posebej načrtovalce rabe prostora. <p>Opomba: Prepoznano je interdisciplinarno medsektorsko sodelovanje, ter vloga javnosti pri sodelovanju pri odločanju ni pa prepoznana večja vključenost stalih deležnikov v procese odločanja.</p>	NE
--	---	---	----

		<p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga d), ukrep 9. Spodbujanje strateškega komuniciranja s poudarkom na »gozdnem dialogu« vseh deležnikov na področju gozdov, gozdarstva in upravljanja z divjadjo, ter razvoj izobraževanja, raziskav in prenosa znanja (str. 57). <p>Naloga/aktivnost: Svetovanje, izobraževanje in usposabljanje lastnikov gozdov vključno s poudarkom na vsebinah, povezanih s podnebnimi spremembami in varstvom biotske raznovrstnosti (str. 58).</p> <p>Opomba: Deležniki s področja ohranjanja biotske raznovrstnosti niso eksplicitno omenjeni.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga d), ukrep 10. Mednarodno sodelovanje na področju gozdov, gozdarstva in upravljanja z divjadjo. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Splošni ukrepi:</u> Upravne, strokovne in nadzorne organe bo treba okrepiti za izvajanje nalog, zlasti na novih področjih, kot sta na primer dostop 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gozdovi in ohranjanje narave: Pomen gozdov za biotsko raznovrstnost (poglavje 6.3.1.1) (str. 19-20) 	NE

	<p>do genskih virov in njihova raba ter invazivne tujerodne vrste (str. 18)</p>	<p>Cilj 3: Ohranjati biotsko raznovrstnost gozdov na genski ravni.</p> <p>Usmeritev 3: Krepi zavest o pomenu gozdnih genskih virov in o tveganju pri uporabi neustreznega gozdnega reprodukcijskega materiala.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Javna gozdarska služba (poglavje 9) (str. 49) <p>Cilj: Enotna za vse gozdove, kadrovsko zadostna, dobro organizirana, strokovno kompetentna javna gozdarska služba, ki gozd obravnava celovito, vključno z živalskim svetom, ter s pravnimi in ekonomskimi mehanizmi ter svetovanjem učinkovito in smotrno usmerja razvoj gozdov.</p> <p>Usmeritev 1: Ohraniti ustrezno kadrovsko zasedenost javne gozdarske službe, tudi s strokovnjaki strok s sosednjih področij, ter njeno stabilno financiranje.</p> <p>Usmeritev 2: Delo in organiziranost javne gozdarske službe prilagajati aktualnim potrebam gozda, lastnikov gozdov in javnosti ter smotrni izvedbi nalog.</p> <p>Usmeritev 4: Zagotavljati stalno izobraževanje celotne kadrovske strukture.</p> <p>OP NGP:</p>	
--	---	---	--

		- Ne vsebuje povezanih ukrepov.	
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Splošni ukrepi:</u> Za doseganje navedenih ciljev bo treba zagotoviti finančna sredstva ter odpraviti spodbude, ki škodujejo biotski raznovrstnosti (v skladu s 3. Aichijskim ciljem) (str. 18). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ne vsebuje povezanih ukrepov. <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga b), ukrep 3: Ohranjanje in krepitev biotske raznovrstnosti v gozdovih in zagotavljanje ugodnega stanja ohranjenosti ogroženih gozdnih vrst in habitatov. <p>Naloge/aktivnosti: Priprava letnih programov vlaganj v gozdove z upoštevanjem ukrepov Programa upravljanja območji Natura 2000) (str. 46).</p>	DA, lahko se pojavijo konflikti med finančnimi sredstvi, ki spodbujajo gospodarjenje z gozdovi in med tistimi, ki spodbujajo biotsko raznovrstnost (predvsem v višini/razporeditvi sredstev iz proračuna/EU virov).
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Splošni ukrepi:</u> Za dobro stanje vrst in habitatnih tipov znotraj zelene infrastrukture je pomembno odgovorno, proaktivno ukrepanje na zemljiščih v lasti Republike Slovenije z nadaljevanjem ciljnega delovanja za konkretne izboljšave na kmetijskih, vodnih in gozdnih površinah s sistemskimi in projektnimi ukrepi ter viri (str. 22). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gozdovi in ohranjanje narave: Pomen gozdov za biotsko raznovrstnost (poglavje 6.3.1.1) (str. 19-20) <p>Cilj 1: Ohranяти biotsko raznovrstnost gozdov na ekosistemski ravni.</p> <p>Usmeritev 4: S primernimi usmeritvami v okviru načrtov za gospodarjenje z gozdovi oziroma primernim gospodarjenjem ohranяти ugodno ohranitveno stanje redkih in ranljivih</p>	NE

		<p>habitatnih tipov gozdov, vključno s habitatnimi tipi in vrstami na območjih Natura 2000, pri tem pa zlasti ohranjati:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) raznolikost gozdne strukture v različnih starostnih fazah, b) ustrezno količino nežive gozdne mase (odmrlo drevje), c) značilno sestavo biocenoze, brez tujerodnih vrst in gensko spremenjenih organizmov, č) površino 11 evropsko pomembnih gozdnih habitatnih tipov. <p>Usmeritev 5: Ohranjati mrežo gozdnih rezervatov in jo primerno razširiti.</p> <p>Usmeritev 6: Ohranjati vlogo varovalnih gozdov v prostoru in jo krepiti.</p> <p>Cilj 2: Ohranjati biotsko raznovrstnost gozdov na vrstni ravni.</p> <p>Usmeritev 2: Kjer so gozdovi habitatni ogroženih rastlinskih in živalskih vrst, je treba skrbeti zlasti za ohranjanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) obsega primernega gozdnega habitata na območjih pojavljanja vrst, b) specifične strukture gozdov kot habitatov vrst z načrtovanjem negovalnih ukrepov v skladu z ekološkimi potrebami vrst, c) naravne sestave biocenoze, brez tujerodnih rastlinskih in živalskih vrst 	
--	--	--	--

		<p>ali podvrst in biotehnološko spremenjenih organizmov,</p> <p>č) neonesnaženega zraka, vode in tal, v primeru onesnaževanja pa izboljševanje stanja,</p> <p>d) nefragmentiranih habitatov vrst oziroma povezovanja fragmentiranih delov habitatov vrst in odpravljati dejavnike, ki neugodno vplivajo na ugodno stanje vrst.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga b), ukrep 3: Ohranjanje in krepitev biotske raznovrstnosti v gozdovih in zagotavljanje ugodnega stanja ohranjenosti ogroženih gozdnih vrst in habitatov: <p>Naloge/aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Povečanje novih površin, izvzetih iz gospodarjenja, ter celovita prenova sistema gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov. b) Ohranjanje velikih strnjenih gozdnih kompleksov. c) Ohranjanje gozdnih ostankov v kmetijski in primestni krajini ter zagotavljanje ekološke povezljivosti. d) Izvedba ukrepov na območjih Natura 2000 v zasebnih in državnih gozdovih z upoštevanjem ukrepov iz 	
--	--	---	--

		programa upravljanja območij Natura 2000.	
<p>Posebni cilji povezani z biotsko raznovrstnostjo (str. 17):</p> <p>Cilji 1-10 so vezani na gozd in gozdarstvo.</p> <p>1. ohranjanje ugodnega stanja domorodnih prosto živečih vrst</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Posodobitev seznama o rdečem seznamu ogroženih vrst (str. 24). • Posodobitev predpisa o ekološko pomembnih območjih (str. 24). • Ozaveščanje javnosti za preprečitev nezakonitega trgovanja z ogroženimi in zavarovanimi vrstami, odkrivanje kršitev in kaznovanje kršiteljev (str. 27). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gozdovi in ohranjanje narave: Pomen gozdov za biotsko raznovrstnost (poglavje 6.3.1.1) (str. 19-20) Cilj 2: Ohranjati biotsko raznovrstnost gozdov na vrstni ravni. Usmeritev 5: Cilje in usmeritve za ohranjanje ogroženih vrst v gozdovih je treba vgraditi v načrte za gospodarjenje z gozdovi in poskrbeti za monitoring ohranjenosti gozdov kot habitatov vrst. Skupaj z naravovarstvenimi službami je treba določiti učinkovite in racionalne metode ter nosilce monitoringa populacij vrst, ki so vezane na gozd. <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga b), ukrep 3: Ohranjanje in krepitev biotske raznovrstnosti v gozdovih in zagotavljanje ugodnega stanja ohranjenosti ogroženih gozdnih vrst in habitatov. <p>Opomba: Konkretnih ukrepov NGP in OP NGP ne naslavljata, se pa dotikata</p>	NE

		zagotavljanja ugodnega stanja ogroženih vrst in habitatov.	
2. ohranjanje ugodnega stanja obsega in kakovosti habitatnih tipov, zlasti tistih na ekološko pomembnih območjih in območjih Natura 2000 (podrobni cilji in ukrepi so opredeljeni v PUN)	<ul style="list-style-type: none"> Izvajanje odkupov in upravljanje državnih zemljišč, ki pomembno prispevajo k izvajanju ukrepov PUN, so bistvena za varstvo naravnih vrednot ali za njihovo obiskovanje in ogledovanje, so bistvena za upravljanje zavarovanih območij (str. 25). Zagotavljanje pogodbenega varstva in skrbništva na naravnih vrednotah in drugih varovanih in zavarovanih območjih (str. 25). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> Gospodarjenje z državnimi gozdovi (poglavje 7.3.1.3) (str. 40) Cilj 1: Povečati delež državnih gozdov. Usmeritev 1: S predpisi ustrezno opredeliti predkupno pravico RS, da bi se povečeval kompleks državnih gozdov. Usmeritev 2: Izdelati merila za prednostni odkup gozdov s poudarjenimi ekološkimi in socialnimi funkcijami ter izvajati aktivno politiko odkupa. <p>Opomba: Usmeritve se ne nanašajo konkretno na PUN.</p> <ul style="list-style-type: none"> Naravne vrednote v gozdu (Poglavje 6.3.1.3) (str. 22) Cilj: Ohraniti naravne vrednote v gozdu in z njimi primerno ukrepati. Usmeritev 1: Usmeritve za varovanje naravnih vrednot je treba vključiti v načrte za gospodarjenje z gozdovi. Usmeritev 2: S sodelovanjem med pristojnimi institucijami s področja gozdarstva in ohranjanja narave je treba določiti ukrepe za ohranjanje 	<p>DA, iz vidika zagotavljanja sredstev za varstvo in skrbništvo.</p> <p>DA, če bi se morale površine stalno povečevati.</p>

		<p>naravnih vrednot in odgovorne nosilce za izvedbo ukrepov.</p> <p>Opomba: Zagotavljanje pogodbenega varstva in skrbništva na naravnih vrednotah in drugih varovanih in zavarovanih območjih ni predvideno med ukrepi v NGP.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga b), ukrep 3: Ohranjanje in krepitev biotske raznovrstnosti v gozdovih in zagotavljanje ugodnega stanja ohranjenosti ogroženih gozdnih vrst in habitatov. <p>Naloge/aktivnosti: Priprava letnih vlaganj v gozdove z upoštevanjem ukrepov Programa upravljanja z območji Natura 2000.</p>	
3. preprečevanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst oziroma obvladovanje njihovega vnosa in širjenja	<ul style="list-style-type: none"> • Vzpostavitev in izvajanje sistema spremljanja invazivnih tujerodnih vrst, vključno z informacijskim sistemom in stalnim načrtnim spremljanjem (monitoringom) pojavljanja v naravi. Vzpostavitev sistema za zgodnje odkrivanje invazivnih tujerodnih vrst, hiter odziv ter njihovo obvladovanje (str. 26). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gozdovi in ohranjanje narave: Pomen gozdov za biotsko raznovrstnost (poglavje 6.3.1.1) (str. 19-20) Cilj 1: Ohranяти biotsko raznovrstnost gozdov na ekosistemski ravni. Usmeritev 4: S primernimi usmeritvami v okviru načrtov za gospodarjenje z gozdovi oziroma primernim 	NE/DA če ne bomo aktivno sodelovali v procesu priprave zakonodaje.

	<ul style="list-style-type: none"> • Priprava zakonodaje za preprečevanje ter obvladovanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst (str. 24). 	<p>gospodarjenjem ohranjati ugodno ohranitveno stanje redkih in ranljivih habitatnih tipov gozdov, vključno s habitatnimi tipi in vrstami na območjih Natura 2000, pri tem pa zlasti ohranjati značilno sestavo biocenoze, brez tujerodnih vrst in gensko spremenjenih organizmov.</p> <p>Cilj 2: Ohranjati biotsko raznovrstnost gozdov na vrstni ravni.</p> <p>Usmeritev 2: Kjer so gozdovi habitatni ogroženih rastlinskih in živalskih vrst, je treba skrbeti med drugim tudi za ohranjanje naravne sestave biocenoze, brez tujerodnih rastlinskih in živalskih vrst ali podvrst in biotehnološko spremenjenih organizmov.</p> <p>Opombe: Tujerodne vrste so samo prepoznane, ni pa predvideno njihovo spremljanje niti informacijski sistem. Ne omenja se tudi sodelovanje pri pripravi zakonodaje.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga a), ukrep 2: Prilagajanje gozdov podnebnim spremembam ter zagotavljanje stabilnosti, vitalnosti in zdravja gozdov z načini gospodarjenja, ki se prilagajajo 	
--	---	---	--

		<p>naravnim danostim in podnebnim spremembam ob upoštevanju okoljskih, gospodarskih in družbenih vidikov gozdov Naloga/aktivnost: povečanje učinkovitosti delovanja sistema varstva gozdov, varstvo pred invazivnimi tujerodnimi vrstami v gozdovih.</p> <p>Priprava izhodišč ter predlogov dopolnitev in sprememb predpisov, ki urejajo področje varstva, zdravja in odpornosti gozdov ter ohranjanja genetske pestrosti – za vzpostavitev Centra za semenarstvo, drevesničarstvo in varstvo gozdov, vzdrževanje informacijskega središča za varstvo gozdov – portal Varstvo gozdov Slovenije.</p>	
4. prepoznanje, ovrednotenje in ohranjanje krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti	- Priprava predpisa, ki bo opredelil metodologijo za določitev krajinske pestrosti, pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti, in njeno kartiranje (str. 24).	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ne vsebuje povezanih ukrepov. <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	DA, v primeru ne dovolj aktivnega sodelovanja v procesu priprave predpisa.
5. spremljanje stanja v obsegu, ki omogoča ugotavljanje stanja ohranjenosti vseh evropsko pomembnih vrst ter vrst in habitatnih tipov, ključnih kot kazalci stanja, ter stanja naravnih vrednot	- Izvajanje načrtnega spremljanja (monitoringa) v obsegu, ki omogoča ugotavljanje stanja ohranjenosti vseh evropsko pomembnih vrst ter vrst, ki so ključni kot kazalniki stanja	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gozdovi in ohranjanje narave: Pomen gozdov za biotsko raznovrstnost (poglavje 6.3.1.1) (str. 19-20) 	NE

	(skupaj z endemičnimi vrstami (str. 27)).	<p>Cilj 1: Ohranjati biotsko raznovrstnost gozdov na ekosistemski ravni.</p> <p>Usmeritev 7: Pregledati sistem klasifikacije gozdov in ga uskladiti, da bo uporaben za usmerjanje in spremljanje razvoja gozdov v okviru načrtovanja in za mednarodno primerjavo na ravni habitatnih tipov, ter zagotoviti monitoring ohranjenosti gozdnih habitatnih tipov.</p> <p>Opomba: Nanaša se na habitatne tipe in ne na evropsko pomembne vrste in endemične vrste.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Specifični ukrepi, ki bi se nanašali na izvajanje monitoringa vrst niso predvideni. 	
6. spremljanje in izboljšanje ravnanj z živalmi prostoživečih vrst, odvzetih iz narave za zadrževanje v ujetništvu, gojitve, prikazovanja javnosti, trgovine ali druge namene	- Analiziranje ravnanj z živalmi prostoživečih vrst, odvzetih iz narave, in sprejem potrebnih ukrepov z dopolnitvami varstvenih režimov in dvigom standardov ter drugih ukrepov za preprečevanje škodljivih vplivov na populacije prostoživečih vrst (str. 29).	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Program upravljanja z divjadjo, podpoglavje (Poglavje 18) (str. 56) 18.2.3: Določitev ukrepov in usmeritev (str. 58) <p>Načrtovani ukrepi in usmeritve se izvajajo s trajnostnim gospodarjenjem z divjadjo, ki obsega: ukrepe za ohranjanje, vzdrževanje in izboljšanje življenjskih razmer divjadi; ohranjanje in vzdrževanje struktur ustreznega</p>	NE

		<p>števila divjadi; poseganje v populacije z odstrelom zaradi gospodarskih, veterinarsko-sanitarnih, zdravstvenih in drugih posebej utemeljenih razlogov; varstvo divjadi z opredeljevanjem in zagotavljanjem mirnih con za divjad; izvajanje ukrepov za preprečevanje in povračilo škode, ki jo divjad povzroči v lovišču.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga e), ukrep 11: Spremljanje izvajanja dvoletnih NLUO (preverjanje uresničevanja zastavljenih ciljev,) Naloge/aktivnosti: Izvedba ukrepov načrtovanih v dvoletnih NLUO Preverjanje uresničevanja zastavljenih ciljev. - Prednostna naloga e), ukrep 12: Uvedba dodatnih metod za ugotavljanje stanja v populacijah rastlinojedih parkljarjev Naloge/aktivnosti: Priprava navodil in delavnic za izvedbo metode. Spremljanje prenosa ugotovitev v prakso. 	
--	--	--	--

<p>7. pravična in poštena delitev koristi od uporabe genskih virov ter njihove poznejše rabe in trženja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Izdelava celovite študije (podlaga za zakonsko ureditev) o zanimanju za genske vire v Sloveniji ter o načinih in obsegu njihove uporabe, hranjenju <i>ex situ</i> in delitvi koristi od njihove uporabe (str. 25) 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gozdovi in ohranjanje narave: Pomen gozdov za biotsko raznovrstnost (poglavje 6.3.1.1) (str. 19-20) Cilj 3: Ohranjati biotsko raznovrstnost gozdov na genski ravni. Usmeritev 1: Vzpostaviti sistem kriterijev, deskriptorjev in baz podatkov za uvrstitev populacij gozdnih drevesnih in grmovnih vrst v dinamične enote varovanja na nacionalni in mednarodni ravni. Usmeritev 2: Vzpostaviti semensko banko v okviru gozdne genske banke za vse gozdne drevesne in grmovne vrste. Usmeritev 3: Krepi zavest o pomenu gozdnih genskih virov in o tveganju pri uporabi neustreznega gozdnega reprodukcijskega materiala. Usmeritev 4: Razviti sistem ukrepov nege gozdov za ohranjanje genske pestrosti v pogojih spreminjajočega se okolja na naravnih, ogroženih ali spremenjenih rastiščih. <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga a), ukrep 2: prilagajanje gozdov podnebnim spremembam ter zagotavljanje odpornosti in stabilnosti ter vitalnosti 	<p>NE</p>
---	---	---	-----------

		<p>in zdravja gozdov z načini gospodarjenja, ki se prilagajajo naravnim danostim in podnebnim spremembam ob upoštevanju okoljskih, gospodarskih in družbenih vidikov gozdov.</p> <p>Naloge/ aktivnosti: Priprava izhodišč ter predlogov dopolnitev in sprememb predpisov, ki urejajo področje varstva, zdravja in odpornosti gozdov ter ohranjanja genetske pestrosti – za vzpostavitev Centra za semenarstvo, drevesničarstvo in varstvo gozdov.</p>	
<p>8. kartiranost in ovrednotenost ekosistemskih storitev ter njihova vrednost upoštevana pri pripravi in sprejemu razvojnih, prostorskih in drugih strateških ali operativnih dokumentov</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kartiranje ekosistemskih storitev na podlagi obstoječih podatkov in z morebitnim dodatnim kartiranjem ekosistemov. • Ocena stanja ekosistemov in ekosistemskih storitev. Vrednotenje ekosistemskih storitev na državni ravni (str. 29). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gospodarjenje z zasebnimi gozdovi (poglavje 7.3.1.4) (str. 41). Cilj 6: Spodbude za gozdove, v katerih ekološke ali socialne funkcije določajo način gospodarjenja. Usmeritev 1: Ovrednotiti ekološke in socialne koristi gozdov za celotno družbo. - Družbeni vidik gozdov (poglavje 8) (str. 43) Cilj 1: Pomembno prispevati h kakovosti življenja, zlasti zdravju vseh prebivalcev. Usmeritev 3: Opredeliti gozdni prostor glede primernosti za različne oblike in intenzivnosti turističnih in rekreacijskih 	NE

		<p>dejavnosti ter zagotoviti nadzor nad izvajanjem rekreacijske dejavnosti (neposredni nadzor v naravi). Posebej skrbno in podrobno opredeliti gozdni prostor v primestnih okoljih in območjih enot kulturne dediščine ter naravnih vrednot.</p> <p>Usmeritev 4: Nenehno spremljati poudarjenost posameznih socialnih funkcij v gozdovih, ugotavljati območja konfliktnih rab gozda ter z usmerjanjem rabe gozda načrtno zmanjševati njihovo konfliktnost.</p> <p>Usmeritev 7: Doreči optimalna stanja gozda za uspešno opravljanje zaščitne funkcije v najpogostejših okoliščinah, ko je potrebna njena poudarjenost, ter najmanjšo površino gozda za uspešno opravljanje higiensko-zdravstvene funkcije.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	
9. vzpostavljenost in vzdrževanost ključne zelene infrastrukture	<ul style="list-style-type: none"> • Vzdrževanje in vzpostavitev koridorjev za velike zveri z zelenimi mostovi na obstoječem avtocestnem omrežju (str. 29). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gozdovi in ohranjanje narave: Pomen gozdov za biotsko raznovrstnost (poglavje 6.3.1.1) (str. 19-20) 	NE

	<ul style="list-style-type: none"> • Oblikovanje novih predstavitvenih primerov doseganja ciljev ohranjanja narave na državnih kmetijskih, gozdnih in vodnih zemljiščih (str. 29). 	<p>Cilj 3: Ohranjati biotsko raznovrstnost gozdov na genski ravni.</p> <p>Usmeritev 5: Ohraniti in vzdrževati je treba migracijske koridorje za prehajanje prostoživečih živali med populacijami.</p> <p>- Gozdovi kot element krajine (Poglavje 6.3.1.2) (str. 21)</p> <p>Cilj: Ohranjati in vzpostaviti pestre krajinske vzorce z gozdnimi prvinami ter ohranjati strnjenost velikih sklenjenih gozdnih območij.</p> <p>Usmeritev 4: Ohraniti in vzpostaviti pestre krajinske vzorce in biotsko raznovrstnost v krajini, tudi s sodelovanjem pri ohranjanju tradicionalnih kmetijskih rab v gozdnem prostoru (na primer pašnik z drevjem).</p> <p>Usmeritev 5: Preprečiti nadaljnje deljenje velikih sklenjenih gozdnih območij ter poskrbeti za primerno gostoto prehodov za prostoživeče živali med njimi.</p>	
--	---	--	--

		<p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga e): zagotavljanje trajnostnega upravljanja divjadi. <p>Opomba: Oblikovanje novih predstavitvenih primerov doseganja ciljev ohranjanja narave na gozdnih zemljiščih ni predvideno (velja za oba dokumenta).</p>	
10. povečanje znanja o biotski raznovrstnosti in njenem pomenu na vseh ravneh družbe	<ul style="list-style-type: none"> • Priprava predlogov za dopolnitev programov za osnovne in srednje šole s temeljnimi in aplikativnimi vsebinami s področja varstva narave; usposabljanje učiteljskih kadrov (str. 27). • Vključitev temeljnih znanj o ohranjanju narave v učne/ študijske programe poklicev, ki zadevajo poseganje v naravo (str. 28). • Usposabljanja za zaposlene na delovnih mestih, ki zadevajo poseganje v naravo (str. 28). • Usposabljanje služb, ki delujejo na področju ohranjanja biotske raznovrstnosti in upravljanja s sestavinami biotske raznovrstnosti za kakovostno opravljanje nalog (str. 28). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izobraževanje gozdarskih kadrov (Poglavje 11) (str. 50) Cilj: Gozdarski strokovnjaki s širokim znanjem o gozdu in tudi sorodnih dejavnostih v prostoru, primerno število gozdarskih strokovnjakov s poglobljenim znanjem na ožjih strokovnih področjih (specialisti). Usmeritev 1: V gozdarske izobraževalne programe je treba vključiti več vsebin s področja splošnih znanj, zakonodaje, sorodnih strok, okolja, komunikacije, informacijske in komunikacijske tehnologije, psiholoških in socialnih znanj. Usmeritev 2: Zlasti pri podiplomskemu študiju je treba več pozornosti posvetiti interdisciplinarnemu izobraževanju. 	NE

		<ul style="list-style-type: none"> - Ozaveščanje javnosti in participacija pri odločanju (Poglavje 13) (str. 51) Cilj: O pomenu gozdov, gozdarstva, lovstva, lesa in drugih dobrin gozda ozaveščena javnost, ki bo tako bolje pripravljena za sodelovanje pri odločanju o delu z gozdom, vključno z njegovim živalskim svetom. Usmeritev 3: Intenzivneje komunicirati z drugimi strokami ter aktivneje izobraževati vse uporabnike prostora in še posebej načrtovalce rabe prostora. Usmeritev 4: Pripraviti vsebine za formalno in neformalno izobraževanje, še posebej za učitelje in predavatelje. Usmeritev 5: Vsebine vključiti v šolske in študijske programe drugih strok, ki delujejo v prostoru in vplivajo na okolje in naravo. <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ne vsebuje povezanih ukrepov. <p>Opomba: Predvideva samo izobraževanje in usposabljanje lastnikov, kjer je poudarek dan na varstvo biotske raznovrstnosti.</p>	
--	--	--	--

<p>Posebni cilji povezani z naravnimi vrednotami (str. 17):</p> <p>Cilji 11-15 so vezani na gozd in gozdarstvo.</p> <p>11. dolgoročna ohranitev naravnih vrednot tako, da se njihove vrednostne lastnosti čim manj spreminjajo</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Izpopolnjevanje in nadgrajevanje naravovarstvenih smernic (str. 25). • Izboljšanje ureditve splošne in posebne rabe naravnih vrednot na način, da se dolgoročno ohranjajo vrednostne lastnosti naravnih vrednot in njihova nematerialna vrednost (str. 26). • Izvajanje obnovitev, kjer je to zaradi lastnosti naravnih vrednot možno in utemeljeno (z upoštevanjem naravnih procesov) (str. 26). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naravne vrednote v gozdu (poglavje 6.3.1.3) (str. 22) <p>Cilj: Ohraniti naravne vrednote v gozdu in z njimi primerno upravljati.</p> <p>Usmeritev 1: Usmeritve za varovanje naravnih vrednot je treba vključiti v načrte za gospodarjenje z gozdovi.</p> <p>Usmeritev 2: S sodelovanjem med pristojnimi institucijami s področja gozdarstva in ohranjanja narave je treba določiti ukrepe za ohranjanje naravnih vrednot in odgovorne nosilce za izvedbo ukrepov.</p> <p>Usmeritev 3: Organizirati učinkovit naravovarstveni nadzor v gozdu.</p> <p>Opomba: Izvajanje obnovitev, kjer je to zaradi lastnosti naravnih vrednot možno in utemeljeno ni predvideno.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	<p>NE/DA v kolikor bodo naravovarstvene smernice preveč posegale v gospodarjenje z gozdovi (proizvodno funkcijo).</p>
<p>12. raba naravnih vrednot, ki prednostno pred drugimi oblikami splošne ali posebne rabe omogoča vsakomur spoznavanje in doživljanje naravnih vrednot v njihovih naravnih značilnostih in danostih</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ureditev naravnih vrednot za neškodljivo obiskovanje in ogledovanje oz. fizična zaščita naravnih vrednot, ki jih ogledovanje in obiskovanje lahko ogrozi. 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naravne vrednote v gozdu (poglavje 6.3.1.3) (str. 22) <p>Cilj: Ohraniti naravne vrednote v gozdu in z njimi primerno upravljati.</p>	<p>NE</p>

	<p>Vzdrževanje infrastrukture za obiskovanje in ogledovanje oz. fizično zaščito (str. 26).</p>	<p>Usmeritev 2: S sodelovanjem med pristojnimi institucijami s področja gozdarstva in ohranjanja narave je treba določiti ukrepe za ohranjanje naravnih vrednot in odgovorne nosilce za izvedbo ukrepov.</p> <p>Usmeritev 3: Organizirati učinkovit naravovarstveni nadzor v gozdu.</p> <p>Usmeritev 4: Pri oblikovanju turističnih programov, v katere bo vključeno tudi obiskovanje naravnih vrednot v gozdu na način, da bodo dolgoročno obvarovane in da bodo imeli od tega koristi domačini oziroma lastniki gozdov, je treba sodelovati z nosilci turističnega razvoja.</p> <p>- Turizem in rekreacija v gozdnem prostoru (poglavje 7.3.1.10) (str. 44)</p> <p>Cilj: Funkcijam gozda prilagojena izraba gozdnega prostora za turizem.</p> <p>Usmeritev 1: Opredeliti gozdni prostor glede primernosti za različne oblike turizma in rekreacije ter različne intenzivnosti, povezane z obema dejavnostma.</p> <p>Usmeritev 2: Ustrezno opremiti gozdove za turizem in rekreacijo (znaki, informativne točke ipd.).</p> <p>OP NGP:</p>	
--	--	---	--

		- Ne vsebuje povezanih ukrepov.	
13. urejena in nadzorovana splošna posebna raba naravnih vrednot brez negativnih vplivov na vrednostne lastnosti naravnih vrednot	<ul style="list-style-type: none"> • Zagotavljanje pogodbenega varstva in skrbništva na naravnih vrednotah in drugih varovanih in zavarovanih območjih (str. 25) 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naravne vrednote v gozdu (poglavje 6.3.1.3) (str. 22) Cilj: Ohraniti naravne vrednote v gozdu in z njimi primerno upravljati. Usmeritev 1: Usmeritve za varovanje naravnih vrednot je treba vključiti v načrte za gospodarjenje z gozdovi. Usmeritev 2: S sodelovanjem med pristojnimi institucijami s področja gozdarstva in ohranjanja narave je treba določiti ukrepe za ohranjanje naravnih vrednot in odgovorne nosilce za izvedbo ukrepov. <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	NE/DA če bo finančna sredstva zmanjšana za gospodarjenje z gozdovi zmanjšana na račun varstva narave.
14. izpopolnjeni podatki o naravnih vrednotah in njihovem stanju, med drugimi tudi o vrednostnih lastnostih po posameznih zvrsteh	<ul style="list-style-type: none"> - Izpopolnjevanje vrednotenja naravnih vrednot; opredelitev meril za evidentiranje in vrednotenje krajinskih vrednot (str. 26). - Izpopolnjevanje vrednotenja naravnih vrednot, prevrednotenje določenih zvrsti, opredelitev razmerja med naravnimi vrednotami zvrsti žive narave in ekološko pomembnimi območji, 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ne vsebuje povezanih ukrepov. <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	NE

	redno spremljanje stanja naravnih vrednot (str. 26).		
15. redno spremljanje stanja naravnih vrednot	<ul style="list-style-type: none"> Načrtno spremljanje (monitoring) stanja naravnih vrednot, sprotno zaznavanje neugodnih vplivov in ustrezno odzivanje (str. 27). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> Raziskovalna in razvojna dejavnost (poglavje 14) (str. 52) Cilj 2: Izdelan program raziskovalnih in razvojnih potreb, vključno s programi prenosa izsledkov v pedagoško prakso. Usmeritev 3: Zagotoviti trajni monitoring stanja gozdov in gozdnih ekosistemov. <p>Opomba: ReNGP predvideva monitoring stanja gozdov in gozdnih ekosistemov, kamor je lahko vključen tudi monitoring naravnih vrednot, vendar to ni posebej poudarjeno.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	NE
<p>Posebni cilji povezani z zavarovanimi območji (str. 17): Cilja 16 in 17 sta vezana na gozd in gozdarstvo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <u>Splošni ukrepi:</u> Izvajanje ukrepov varstva narave na zavarovanih območjih mora biti konkretno vključeno v izvajanje drugih dejavnosti na teh območjih. K temu bo prispevalo njihovo učinkovito upravljanje z osredotočenostjo na naloge varstva narave in usklajeno 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> Slovenski gozd in trajnostno gozdarstvo (poglavje 5) (str. 6) Cilj 1: Ekosistemski pristop in trajnostni razvoj gozdov v smislu njihove biotske raznovrstnosti ter vseh njihovih ekoloških, gospodarskih in socialnih funkcij. 	NE

	<p>delovanje deležnikov s področja varstva narave, kmetijstva, gozdarstva, gospodarstva in kulturne dediščine. Ministrstva, pristojna za ta področja, morajo prevzeti bolj dejavno vlogo pri pripravi, izvajanju in sofinanciranju načrtov upravljanja (str. 19).</p>	<p>Usmeritev 1: Ohranjati in vzpostavljati je treba naravne sestave gozdnih življenjskih združb, vključno z naravnemu razvoju povsem prepuščenimi površinami gozda, ter ohranjati vodne in druge negozdne naravne ekosisteme v gozdu.</p> <p>- Pomen gozdov za biotsko raznovrstnost (poglavje 6.3.1.1) (str. 19)</p> <p>Cilj 1: Ohranjati biotsko raznovrstnost gozdov na ekosistemski ravni.</p> <p>Usmeritev 4: S primernimi usmeritvami v okviru načrtov za gospodarjenje z gozdovi oziroma primernim gospodarjenjem ohranjati ugodno ohranitveno stanje redkih in ranljivih habitatnih tipov gozdov, vključno s habitatnimi tipi in vrstami na območjih Natura 2000, pri tem pa zlasti ohranjati:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) raznolikost gozdne strukture v različnih starostnih fazah, b) ustrezno količino nežive gozdne mase (odmrlo drevje), c) značilno sestavo biocenoze, brez tujerodnih vrst in gensko spremenjenih organizmov, č) površino 11 evropsko pomembnih gozdnih habitatnih tipov. 	
--	---	---	--

		<p>Usmeritev 5: Ohranjati mrežo gozdnih rezervatov in jo primerno razširiti.</p> <p>Usmeritev 6: Ohranjati vlogo varovalnih gozdov v prostoru in jo krepiti.</p> <p>Cilj 2: Ohranjati biotsko raznovrstnost gozdov na vrstni ravni.</p> <p>Usmeritev 1: Pri načrtovanju in gospodarjenju z gozdovi je treba posebno pozornost nameniti avtohtonim drevesnim vrstam - graditeljicam, še posebej spremljevalkam in manjšinskim vrstam gozdnih združb, ki so ogrožene zaradi razmer v okolju oziroma zaradi njihovih posebnih ekoloških lastnosti (brek, skorš, tisa, mokovec, jrebika, bresti, javori, jeseni).</p> <p>Usmeritev 2: Kjer so gozdovi habitati ogroženih rastlinskih in živalskih vrst, je treba skrbeti zlasti za ohranjanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) obsega primernega gozdnega habitata na območjih pojavljanja vrst, b) specifične strukture gozdov kot habitatov vrst z načrtovanjem negovalnih ukrepov v skladu z ekološkimi potrebami vrst, c) naravne sestave biocenoze, brez tujerodnih rastlinskih in živalskih vrst ali podvrst in biotehnološko spremenjenih organizmov, 	
--	--	---	--

		<p>č) neonesnaženega zraka, vode in tal, v primeru onesnaževanja pa izboljševanje stanja,</p> <p>d) nefragmentiranih habitatov vrst oziroma povezovanja fragmentiranih delov habitatov vrst in odpravljati dejavnike, ki neugodno vplivajo na ugodno stanje vrst.</p> <p>Usmeritev 5: Cilje in usmeritve za ohranjanje ogroženih vrst v gozdovih je treba vgraditi v načrte za gospodarjenje z gozdovi in poskrbeti za monitoring ohranjenosti gozdov kot habitatov vrst. Skupaj z naravovarstvenimi službami je treba določiti učinkovite in racionalne metode ter nosilce monitoringa populacij vrst, ki so vezane na gozd.</p> <p>- Naravne vrednote v gozdu (poglavje 6.3.1.3) (str. 22)</p> <p>Cilj: Ohraniti naravne vrednote v gozdu in z njimi primerno upravljati.</p> <p>Usmeritev 1: Usmeritve za varovanje naravnih vrednot je treba vključiti v načrte za gospodarjenje z gozdovi.</p> <p>Usmeritev 2: S sodelovanjem med pristojnimi institucijami s področja gozdarstva in ohranjanja narave je treba določiti ukrepe za ohranjanje naravnih vrednot in odgovorne nosilce za izvedbo ukrepov.</p>	
--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - Raziskovalna in razvojna dejavnost (poglavje 14) (str. 52) Cilj 1: Dobro organizirana, strokovno kompetentna raziskovalna in razvojna dejavnost. Usmeritev 1: Izboljšati je treba interdisciplinarno, interinstitucionalno in mednarodno sodelovanje. <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga d), ukrep 9: Spodbujanje strateškega komuniciranja s poudarkom na »Gozdnem dialogu« vseh deležnikov na področju gozdov, gozdarstva in upravljanja z divjadjo ter razvoj izobraževanja, raziskav in prenosa znanja. Naloga/ aktivnost: Delovanje »Gozdnega dialoga«. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Splošni ukrepi:</u> Izvajanje dejavnosti na zavarovanih območjih mora podpirati doseganje varstvenih ciljev ohranjanja narave, zlasti razvojni načrti vseh ključnih sektorjev (str. 19). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pomen gozdov za biotsko raznovrstnost (poglavje 6.3.1.1) (str. 19) Cilj 1: Ohranjati biotsko raznovrstnost gozdov na ekosistemski ravni. Usmeritev 1: Z gozdovi je treba gospodariti na sonaraven in trajnostni 	NE

		<p>način, da se ohranja oziroma pospešuje naravna vrstna sestava rastlin in živali.</p> <p>Usmeritev 4: S primernimi usmeritvami v okviru načrtov za gospodarjenje z gozdovi oziroma primernim gospodarjenjem ohranjati ugodno ohranitveno stanje redkih in ranljivih habitatnih tipov gozdov, vključno s habitatnimi tipi in vrstami na območjih Natura 2000, pri tem pa zlasti ohranjati:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) raznolikost gozdne strukture v različnih starostnih fazah, b) ustrezno količino nežive gozdne mase (odmrlo drevje), c) značilno sestavo biocenoze, brez tujerodnih vrst in gensko spremenjenih organizmov, č) površino 11 evropsko pomembnih gozdnih habitatnih tipov. <p>Cilj 2: Ohranjati biotsko raznovrstnost gozdov na vrstni ravni.</p> <p>Usmeritev 1: Pri načrtovanju in gospodarjenju z gozdovi je treba posebno pozornost nameniti avtohtonim drevesnim vrstam - graditeljicam, še posebej spremljevalkam in manjšinskim vrstam gozdnih združb, ki so ogrožene zaradi razmer v okolju oziroma zaradi njihovih posebnih ekoloških lastnosti (brek,</p>	
--	--	---	--

		<p>skorš, tisa, mokovec, jerebika, bresti, javori, jeseni).</p> <p>Usmeritev 5: Cilje in usmeritve za ohranjanje ogroženih vrst v gozdovih je treba vgraditi v načrte za gospodarjenje z gozdovi in poskrbeti za monitoring ohranjenosti gozdov kot habitatov vrst. Skupaj z naravovarstvenimi službami je treba določiti učinkovite in racionalne metode ter nosilce monitoringa populacij vrst, ki so vezane na gozd.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Splošni ukrepi:</u> Nova zavarovana območja bodo prednostno ustanovljena na naravovarstveno najbolj občutljivih območjih, ki potrebujejo režime in upravljanje. Na tej podlagi in z upoštevanjem predlogov lokalnih skupnosti bodo širša zavarovana območja prednostno ustanovljena na naslednjih naravovarstveno pomembnih območjih: Kočevsko, Planinsko polje, Pohorje, Dragonja in Mura, s čimer se bo površina 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pomen gozdov za biotsko raznovrstnost (poglavje 6.3.1.1) (str. 19) <p>Cilj 1: Ohranjati biotsko raznovrstnost gozdov na ekosistemski ravni.</p> <p>Usmeritev 5: Ohranjati mrežo gozdnih rezervatov in jo primerno razširiti.</p> <p>Opomba: Širitev je primerna le za gozdne rezervate.</p> <p>Cilj 2: Ohranjati biotsko raznovrstnost gozdov na vrstni ravni.</p>	<p>DA, konflikti se lahko pojavijo pri določanju novih zavarovanih območij, ki bodo izvzeta iz gospodarjenja.</p>

	<p>zavarovanih območij v Sloveniji povečala za najmanj 2% (str. 19).</p>	<p>Usmeritev 4: V območjih habitatov ogroženih živalskih vrst, ki so občutljive za vznemirjanje, je treba osnovati mirne cone ali pa omejiti gibanje obiskovalcev gozda na poti.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga b), ukrep 3: Ohranjanje in krepitev biotske raznovrstnosti v gozdovih in zagotavljanje ugodnega stanja ohranjenosti ogroženih gozdnih vrst in habitatnih tipov. - Naloga/aktivnost: Povečanje novih površin, izvzetih iz gospodarjenja, ter celovita prenova sistema gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov. 	
<p>16. učinkovito upravljanje že vzpostavljenih zavarovanih območij</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Novelacija aktov zavarovanih območij (str. 24). • Zagotovitev upravljanja državnih zavarovanih območij, kjer to še ni vzpostavljeno (str. 24). • Priprava in izvajanje načrtov upravljanja v državnih zavarovanih območjih (str. 24). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ne vsebuje povezanih ukrepov. <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga b), ukrep 3: ohranjanje in krepitev biotske raznovrstnosti v gozdovih ter zagotavljanje ugodnega stanja 	<p>DA, možni konflikti pri novelaciji aktov zavarovanih območij v primeru ne dovolj aktivnega sodelovanja v procesu novelacije.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Priprava novih predlogov območij z mednarodnimi statusi zavarovanja (str. 24). • Vzpostavitev poenotenega upravljanja zavarovanih območij (str. 24). 	<p>ohranjenosti ogroženih gozdnih vrst in habitatnih tipov.</p> <p>Naloga/ aktivnost: Povečanje novih površin, izvzetih iz gospodarjenja, ter celovita prenova sistema gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov.</p>	
17. ustanovitev novih širših zavarovanih območij in ožjih zavarovanih območij, prednostno na naravovarstveno najbolj občutljivih površinah	<ul style="list-style-type: none"> • Določitev prednostnih območij za vzpostavitev zavarovalnih območij zaradi ohranjanja biotske raznovrstnosti, krajine in naravnih vrednot z upoštevanjem interesa ključnih deležnikov (naravovarstvene NVO, občine) (str. 25). • Ustanovitev novih zavarovanih območij, zlasti na naravnih vrednotah velikega državnega ali mednarodnega pomena in ki so neposredno ogrožene (str. 25). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pomen gozdov za biotsko raznovrstnost (poglavje 6.3.1.1) (str. 19) <p>Cilj 1: Ohranjati biotsko raznovrstnost gozdov na ekosistemski ravni.</p> <p>Usmeritev 5: Ohranjati mrežo gozdnih rezervatov in jo primerno razširiti.</p> <p>Opomba: Širitev je primerna le za gozdne rezervate.</p> <p>Cilj 2: Ohranjati biotsko raznovrstnost gozdov na vrstni ravni.</p> <p>Usmeritev 4: V območjih habitatov ogroženih živalskih vrst, ki so občutljive za vznemirjanje, je treba osnovati mirne cone ali pa omejiti gibanje obiskovalcev gozda na poti.</p> <p>OP NGP:</p>	DA, konflikti se lahko pojavijo pri določanju novih zavarovanih območij, ki bodo izvzeta iz gospodarjenja.

		<p>- Prednostna naloga b), ukrep 3: Ohranjanje in krepitev biotske raznovrstnosti v gozdovih in zagotavljanje ugodnega stanja ohranjenosti ogroženih gozdnih vrst in habitatnih tipov.</p> <p>Naloga/aktivnost: Povečanje novih površin, izvzetih iz gospodarjenja, ter celovita prenova sistema gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov.</p>	
<p>Posebni cilji povezani z nadzorom (str. 17):</p> <p>Cilj 18 in 19 sta vezana na gozd in gozdarstvo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Splošni ukrepi:</u> Nadaljevanje vzpostavljanja naravovarstvene nadzorne službe, in sicer prednostno na način, da pri izvajanju sodelujejo tudi osebe javnega prava, ustanovljene zaradi usmerjanja trajnostnega gospodarjenja naravnih dobrin, ter zunaj zavarovanih območij ministrstvo, pristojno za ohranjanje narave (str. 20). • Izboljšanje povezanosti neposrednega nadzora v naravi z delovanjem inšpekcijskih služb, policije in finančne uprave za doseganje večje učinkovitosti nadzora (str.20). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naravne vrednote v gozdu (poglavje 6.3.1.3) (str. 22) Cilj: Ohraniti naravne vrednote v gozdu in z njimi primerno upravljati. Usmeritev 3: Organizirati učinkovit naravovarstveni nadzor v gozdu. - Nadzor v gozdarstvu (poglavje 10) (str. 49) Cilj 1: Učinkovit inšpekcijski nadzor v gozdovih. Usmeritev: Zagotoviti učinkovito delovanje inšpekcijskih služb, pristojnih za gozdni prostor. Indikatorji: število kršitev; število inšpektorjev. Cilj 2: Učinkovit neposredni nadzor v naravi v gozdnem prostoru. 	NE

		<p>Usmeritev: Zagotoviti stabilno financiranje javne gozdarske službe, povezano z izvajanjem neposrednega nadzora v naravi v gozdnem prostoru.</p> <p>Opomba: Nadzor v gozdovih izvaja gozdarska inšpekcija, v varovanih območjih pa tudi inšpekcija, pristojna za ohranjanje narave. Med usmeritvami ReNGP izboljšanje povezanosti neposrednega nadzora v naravi z delovanjem inšpekcijskih služb, policije in finančne uprave za doseganje večje učinkovitosti nadzora ni predvideno.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga c), ukrep 5: Spodbujanje rabe lesnih in nelesnih gozdnih proizvodov ter socialnih funkcij gozdov za dodatno krepitev razvoja podeželja in krožnega biogospodarstva. <p>Naloga/aktivnost: Krepitev inšpekcijskega, gozdarskega in naravovarstvenega nadzora.</p>	
18. vzpostavljen neposredni nadzor v naravi po vsej Sloveniji		ReNGP:	

<p>19. povezane in učinkovite različne nadzorne službe v prostoru</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uveljavljanje primernih, učinkovitih in sorazmernih ukrepov za kršitve (str. 28). • Vzpostavitev celovitega neposrednega naravovarstvenega nadzora in koordinacija izvajalcev (str. 28). 	<ul style="list-style-type: none"> - Naravne vrednote v gozdu (poglavje 6.3.1.3) (str. 22) Cilj: Ohraniti naravne vrednote v gozdu in z njimi primerno upravljati. Usmeritev 3: Organizirati učinkovit naravovarstveni nadzor v gozdu. - Nadzor v gozdarstvu (poglavje 10) (str. 49) Cilj 1: Učinkovit inšpekcijski nadzor v gozdovih. Usmeritev: Zagotoviti učinkovito delovanje inšpekcijskih služb, pristojnih za gozdni prostor. Indikatorji: število kršitev; število inšpektorjev. Cilj 2: Učinkovit neposredni nadzor v naravi v gozdnem prostoru. Usmeritev: Zagotoviti stabilno financiranje javne gozdarske službe, povezano z izvajanjem neposrednega nadzora v naravi v gozdnem prostoru. <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga c), ukrep 5: Spodbujanje rabe lesnih in nelesnih gozdnih proizvodov ter socialnih funkcij gozdov za dodatno krepitev razvoja podeželja in krožnega biogospodarstva. 	<p>NE/DA verjetno bo potrebna sprememba Zakona o gozdovih.</p>
---	---	---	--

		<p>Naloga/aktivnost: Krepitev inšpekcijskega, gozdarskega in naravovarstvenega nadzora.</p> <p>Opomba: Kršitve in sankcije so bolj natančno opredeljeni v Zakonu o gozdovih. Vzpostavitev celovitega neposrednega naravovarstvenega nadzora in koordinacija izvajalcev ni predvidena.</p>	
<p>Posebni cilji povezani z informacijskimi sistemi in zbirkami podatkov (str. 17):</p> <p>Cilj 20 je vezan na gozd in gozdarstvo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Splošni ukrepi:</u> Redno spremljanje stanja biotske raznovrstnosti na mednarodno primerljiv način po metodah in obsegu (str. 21). • Redno spremljanje stanja naravnih vrednot (str.21). • Nadgraditev sistema spremljanja stanja biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot tako, da bo zagotavljal ugotavljanje stanja, pritiskov in vzorcev sprememb za vse rastlinske in živalske vrste, zajete v omrežje Natura 2000 (str.21). • Izboljšanje ter nadgraditev kazalnikov stanja biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot (str.21). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Raziskovalna in razvojna dejavnost (poglavje 14) (str. 52) <p>Cilj 2: Izdelan program raziskovalnih in razvojnih potreb, vključno s programi prenosa izsledkov v pedagoško prakso. Usmeritev 3: Zagotoviti trajni monitoring stanja gozdov in gozdnih ekosistemov.</p> <p>Opomba: Spremljanje stanja (monitoring) biotske raznovrstnosti in stanja naravnih vrednot je prepoznan le v sklopu spremljanja stanja gozdov in gozdnih ekosistemov. Nadgraditev sistema spremljanja stanja biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot ni predvidena, prav tako ni predvideno izboljšanje ter nadgraditev kazalnikov stanja biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot.</p>	NE

		<p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga b), ukrep 3: Ohranjanje in krepitev biotske raznovrstnosti v gozdovih in zagotavljanje ugodnega stanja ohranjenosti ogroženih gozdnih vrst in habitatnih tipov. <p>Naloge/aktivnosti: kartiranje (manjšinskih) gozdnih habitatnih tipov in nadaljevanje fitocenoloških kartiranj v predelih, kjer teh podlag ni oziroma so pomanjkljive ali zastarele, monitoring divjega petelina, vzpostavitev in spremljanje stanja ključnih vrst omrežja Natura 2000.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Splošni ukrep:</u> Vzpostavitev celovitega informacijskega sistema tako, da bo nastalo državno vozlišče podatkov in informacij, ključnih za izvajanje in spremljanje stanja ter načrtovanje politike varstva narave, ki bo dostopno javnosti in vzdrževano (str.21). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pomen gozdov za biotsko raznovrstnost (poglavje 6.3.1.1) (str. 19) <p>Cilj 1: Ohranjati biotsko raznovrstnost gozdov na ekosistemski ravni.</p> <p>Usmeritev 8: Izboljšati informiranje in razumevanje javnosti o pomenu biotske raznovrstnosti gozdov.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ozaveščanje javnosti in participacija pri odločanju (poglavje 13) (str. 52) 	NE

		<p>Cilj: O pomenu gozdov, gozdarstva, lovstva, lesa in drugih dobrin gozda ozaveščena javnost, ki bo tako bolje pripravljena za sodelovanje pri odločanju o delu z gozdom, vključno z njegovim živalskim svetom.</p> <p>Usmeritev 1: Intenzivirati komuniciranje z javnostjo, s poudarkom na ozaveščanju na različnih ravneh in v njim prilagojenih oblikah (na primer z dejavnostmi v šolah, medijih, postavljanjem tabel v gozdovih z več obiska idr.).</p> <p>Usmeritev 2: Aktivno vključevati javnost v procese oblikovanja gozdne politike (gozdnogospodarsko načrtovanje, gozdnogojitveno načrtovanje, oblikovanje zakonodaje).</p> <p>Usmeritev 3: Intenzivneje komunicirati z drugimi strokami ter aktivneje izobraževati vse uporabnike prostora in še posebej načrtovalce rabe prostora.</p> <p>Usmeritev 4: Pripraviti vsebine za formalno in neformalno izobraževanje, še posebej za učitelje in predavatelje.</p> <p>Usmeritev 5: Vsebine vključiti v šolske in študijske programe drugih strok, ki delujejo v prostoru in vplivajo na okolje in naravo.</p>	
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> - Raziskovalna in razvojna dejavnost (poglavje 14) (str. 52) Cilj 2: Izdelan program raziskovalnih in razvojnih potreb, vključno s programi prenosa izsledkov v pedagoško prakso. Usmeritev 4: Povečati dostopnost raziskovalnih in razvojnih izsledkov, rezultate učinkoviteje prenašati v pedagoški proces in prakso ter motivirati uporabnike za njihovo uporabo. <p>Opomba: Vzpostavitev celovitega informacijskega sistema ni predvidena, so pa predvidene usmeritve kako javnosti lažje omogočiti dostop do informacij.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga a), ukrep 2: Prilagajanje gozdov podnebnim spremembam ter zagotavljanje odpornosti in stabilnosti ter vitalnosti in zdravja gozdov z načini gospodarjenja, ki se prilagajajo naravnim danostim in podnebnim spremembam ob upoštevanju okoljskih, gospodarskih in družbenih vidikov gozdov. Naloga/aktivnost: povečanje učinkovitosti delovanja sistema varstva 	
--	--	---	--

		gozdov, vzdrževanje informacijskega središča za varstvo gozdov – portal Varstvo gozdov Slovenije.	
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Splošni ukrep</u>: Zagotoviti kartiranje in oceno stanja ekosistemov in njihovih storitev, jih ekonomsko ovrednotiti ter spodbujati upoštevanje vrednosti storitev ekosistemov v sistemih javnega računovodstva (str.21). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Raziskovalna in razvojna dejavnost (poglavje 14) (str. 52) Cilj 2: Izdelan program raziskovalnih in razvojnih potreb, vključno s programi prenosa izsledkov v pedagoško prakso. Usmeritev 3: Zagotoviti trajni monitoring stanja gozdov in gozdnih ekosistemov. <p>Opomba: ReNGP predvideva le spremljanje stanja gozdnih ekosistemov, nikjer pa ne omenja ekonomskega ovrednotenja in spodbujanja upoštevanja vrednosti storitev ekosistemov v sistemih javnega računovodstva.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga b), ukrep 3: Ohranjanje in krepitev biotske raznovrstnosti v gozdovih in zagotavljanje ugodnega stanja ohranjenosti ogroženih gozdnih vrst in habitatnih tipov. 	NE

		Naloge/aktivnosti: Kartiranje (manjšinskih) GHT in nadaljevanje fitocenoloških kartiranj v predelih, kjer teh podlag ni oziroma so pomanjkljive ali zastarele, monitoring divjega petelina.	
20. vzpostavljen informacijski sistem za varstvo narave	<ul style="list-style-type: none"> • Urejanje, dopolnjevanje in redno vzdrževanje podatkovne zbirke o biotski raznovrstnosti, naravnih vrednotah in krajinskih značilnostih, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti (str. 27). • Vzpostavitev sistema za redno dopolnjevanje, posodabljanje in vzdrževanje zbirke podatkov (str. 27). • Povezava geolociranih podatkov o prostorski rabi in dejavnostih (kot virih pritiska) s stanjem vrst in habitatnih tipov (str. 27). 	ReNGP: <ul style="list-style-type: none"> - Ne vsebuje povezanih ukrepov. OP NGP: <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga a), ukrep 2: Prilagajanje gozdov podnebnim spremembam ter zagotavljanje odpornosti in stabilnosti ter vitalnosti in zdravja gozdov z načini gospodarjenja, ki se prilagajajo naravnim danostim in podnebnim spremembam ob upoštevanju okoljskih, gospodarskih in družbenih vidikov gozdov. Naloga/aktivnost: povečanje učinkovitosti delovanja sistema varstva gozdov, vzdrževanje informacijskega središča za varstvo gozdov – portal Varstvo gozdov Slovenije.	NE
Posebni cilji povezani z ozaveščenostjo in komunikacijo (str. 17): Cilj 21 je vezan na gozd in gozdarstvo.	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Splošna ukrepa:</u> Vzpostavitev rednega usposabljanja služb, ki delujejo na področju ohranjanja biotske raznovrstnosti in upravljanja 	ReNGP: <ul style="list-style-type: none"> • Turizem in rekreacija v gozdnem prostoru (poglavje 7.3.1.10) (str. 44) 	NE/DA v kolikor ne bomo poskrbeli za stalno izobraževanje gozdarskih kadrov

	<p>njenih sestavin, za kakovostno opravljanje nalog (str. 20).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krepitev izobraževalnih in ozaveščevalnih sposobnosti javnih služb, ki delujejo na področju ohranjanja biotske raznovrstnosti, skupaj z uporabo ciljnih komunikacijskih načinov in sodobnih oblik komuniciranja, ki so blizu mlajšim. Pri tem morajo zlasti upravljavci zavarovanih območij biti vzor (str.20). 	<p>Cilj: Funkcijam gozda prilagojena izraba gozdnega prostora za turizem.</p> <p>Usmeritev 3: Usposobiti kadre za izvajanje turizma in rekreacije v gozdnem prostoru, zlasti lastnike gozdov.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Javna gozdarska služba (poglavje 9) (str. 48) <p>Cilj: Enotna za vse gozdove, kadrovsko zadostna, dobro organizirana, strokovno kompetentna javna gozdarska služba, ki gozd obravnava celovito, vključno z živalskim svetom, ter s pravnimi in ekonomskimi mehanizmi ter svetovanjem učinkovito in smotrno usmerja razvoj gozdov.</p> <p>Usmeritev 4: Zagotavljati stalno izobraževanje celotne kadrovske strukture.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izobraževanje gozdarskih kadrov (poglavje 11) (str. 49) <p>Cilj: Gozdarski strokovnjaki s širokim znanjem o gozdu in tudi sorodnih dejavnostih v prostoru, primerno število gozdarskih strokovnjakov s poglobljenim znanjem na ožjih strokovnih področjih (specialisti).</p> <p>Usmeritev 1: V gozdarske izobraževalne programe je treba vključiti več vsebin s področja splošnih znanj, zakonodaje, sorodnih strok,</p>	<p>(trenuten obseg je minimalen).</p>
--	--	---	---------------------------------------

		<p>okolja, komunikacije, informacijske in komunikacijske tehnologije, psiholoških in socialnih znanj.</p> <p>Usmeritev 2: Zlasti pri podiplomskemu študiju je treba več pozornosti posvetiti interdisciplinarnemu izobraževanju.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ozaveščanje javnosti in participacija pri odločanju (poglavje 13) (str. 52) <p>Cilj: O pomenu gozdov, gozdarstva, lovstva, lesa in drugih dobrin gozda ozaveščena javnost, ki bo tako bolje pripravljena za sodelovanje pri odločanju o delu z gozdom, vključno z njegovim živalskim svetom.</p> <p>Usmeritev 3: Intenzivneje komunicirati z drugimi strokami ter aktivneje izobraževati vse uporabnike prostora in še posebej načrtovalce rabe prostora.</p> <p>Usmeritev 4: Pripraviti vsebine za formalno in neformalno izobraževanje, še posebej za učitelje in predavatelje.</p> <p>Usmeritev 5: Vsebine vključiti v šolske in študijske programe drugih strok, ki delujejo v prostoru in vplivajo na okolje in naravo.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga c), ukrep 4: povečevanje izkoriščenosti 	
--	--	---	--

		<p>proizvodnih danosti gozdnih rastišč s spodbujanjem sečnje v zasebnih gozdovih v skladu z veljavnimi gozdnogospodarskimi načrti ter spodbujanje posodabljanja in profesionalizacije gozdne proizvodnje in vlaganj v gozdno infrastrukturo.</p> <p>Naloga/aktivnost: izmenjava znanja in prenos informacij lastnikom gozdov ter usposabljanje gozdarskih svetovalcev.</p> <p>Opomba: Ukrep OP NGP ne predvideva usposabljanja gozdarskih svetovalcev neposredno na področju ohranjanja biotske raznovrstnosti in upravljanja njenih sestavin.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Splošni ukrep:</u> Dolgoročno načrtovanje prizadevanj za ozaveščanje s kombiniranjem aktivnosti državnih organov, javnih zavodov in nevladnih organizacij. Seznanjanje širše javnosti s povezavami med podnebnimi spremembami in njihovimi vplivi na ekosisteme in biotsko raznovrstnost (str.20). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pomen gozdov za biotsko raznovrstnost (poglavje 6.3.1.1) (str. 19) <p>Cilj 1: Ohranjati biotsko raznovrstnost gozdov na ekosistemski ravni.</p> <p>Usmeritev 8: Izboljšati informiranje in razumevanje javnosti o pomenu biotske raznovrstnosti gozdov.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Turizem in rekreacija v gozdnem prostoru (poglavje 7.3.1.10) (str. 44) <p>Cilj: Funkcijam gozda prilagojena izraba gozdnega prostora za turizem.</p>	NE

		<p>Usmeritev 2: Ustrezno opremiti gozdove za turizem in rekreacijo (znaki, informativne točke ipd.).</p> <p>Usmeritev 3: Usposobiti kadre za izvajanje turizma in rekreacije v gozdnem prostoru, zlasti lastnike gozdov.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Javna gozdarska služba (poglavje 9) (str. 48) <p>Cilj: Enotna za vse gozdove, kadrovska zadostna, dobro organizirana, strokovno kompetentna javna gozdarska služba, ki gozd obravnava celovito, vključno z živalskim svetom, ter s pravnimi in ekonomskimi mehanizmi ter svetovanjem učinkovito in smotrno usmerja razvoj gozdov.</p> <p>Usmeritev 3: Intenzivirati svetovanje vseh oblik in vzpostaviti učinkovito sodelovanje z drugimi svetovalnimi službami za kmetije ter z organizacijami lastnikov gozdov.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ozaveščanje javnosti in participacija pri odločanju (poglavje 13) (str. 52) <p>Cilj: O pomenu gozdov, gozdarstva, lovstva, lesa in drugih dobrin gozda ozaveščena javnost, ki bo tako bolje pripravljena za sodelovanje pri odločanju o delu z gozdom, vključno z njegovim živalskim svetom.</p>	
--	--	---	--

		<p>Usmeritev 1: Intenzivirati komuniciranje z javnostjo, s poudarkom na ozaveščanju na različnih ravneh in v njim prilagojenih oblikah (na primer z dejavnostmi v šolah, medijih, postavljanjem tabel v gozdovih z več obiska idr.).</p> <p>Opomba: Ozaveščanje in seznanjanje širše javnosti je prepoznano, vendar ni posebno poudarjena povezava med podnebnimi spremembami in njihovimi vplivi na ekosisteme in biotsko raznovrstnost.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga d), ukrep 9: spodbujanje strateškega komuniciranja s poudarkom na »Gozdnem dialogu« vseh deležnikov na področju gozdov, gozdarstva in upravljanja divjadi ter razvoj izobraževanja, raziskave in prenos znanja. <p>Naloge/aktivnosti: popularizacija gozdov in gozdarstva, generična promocija gozdov in gozdarstva, rabe lesa in lesnih proizvodov ter gozdno-lesnih verig, svetovanje, izobraževanje in usposabljanje lastnikov gozdov vključno s poudarkom na vsebinah</p>	
--	--	--	--

		<p>povezanih s podnebnimi spremembami in varstvom biotske raznovrstnosti.</p> <p>Opomba: Seznanjanje širše javnosti s povezavami med podnebnimi spremembami in njihovimi vplivi na ekosisteme in biotsko raznovrstnost specifično ni predvideno, je pa to predvideno za lastnike gozdov.</p>	
21. povečana ozaveščenost o pomenu varstva narave na vseh ravneh družbe	<ul style="list-style-type: none"> Izvajanje rednega ozaveščanja in ozaveščevalnih kampanij za ohranjanje narave in odzivanje na aktualne grožnje in pritiske na naravo, tudi v povezavi s pobudami na evropski in svetovni ravni ter uporabo sodobnih informacijskih tehnologij (str. 21). Promocija primerov dobre prakse ohranjanja narave, kjer javni zavodi, zlasti upravljavci zavarovanih območij, delujejo kot vzor (str. 28). Spodbujanje ozaveščevalnih dejavnosti, ki potekajo z neposredno komunikacijo in vključujejo lokalne deležnike. Spodbujanje ozaveščanja, kjer naravo neposredno ogrožajo lokalne dejavnosti (npr. rekreacija) (str. 28). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pomen gozdov za biotsko raznovrstnost (poglavje 6.3.1.1) (str. 19) Cilj 1: Ohranjati biotsko raznovrstnost gozdov na ekosistemski ravni. Usmeritev 8: Izboljšati informiranje in razumevanje javnosti o pomenu biotske raznovrstnosti gozdov. Turizem in rekreacija v gozdnem prostoru (poglavje 7.3.1.10) (str. 44) Cilj: Funkcijam gozda prilagojena izraba gozdnega prostora za turizem. Usmeritev 2: Ustrezno opremiti gozdove za turizem in rekreacijo (znaki, informativne točke ipd.). Usmeritev 3: Usposobiti kadre za izvajanje turizma in rekreacije v gozdnem prostoru, zlasti lastnike gozdov. 	NE

		<ul style="list-style-type: none"> • Javna gozdarska služba (poglavje 9) (str. 48) Cilj: Enotna za vse gozdove, kadrovsko zadostna, dobro organizirana, strokovno kompetentna javna gozdarska služba, ki gozd obravnava celovito, vključno z živalskim svetom, ter s pravnimi in ekonomskimi mehanizmi ter svetovanjem učinkovito in smotrno usmerja razvoj gozdov. Usmeritev 3: Intenzivirati svetovanje vseh oblik in vzpostaviti učinkovito sodelovanje z drugimi svetovalnimi službami za kmetije ter z organizacijami lastnikov gozdov. • Ozaveščanje javnosti in participacija pri odločanju (poglavje 13) (str. 52) Cilj: O pomenu gozdov, gozdarstva, lovstva, lesa in drugih dobrin gozda ozaveščena javnost, ki bo tako bolje pripravljena za sodelovanje pri odločanju o delu z gozdom, vključno z njegovim živalskim svetom. Usmeritev 1: Intenzivirati komuniciranje z javnostjo, s poudarkom na ozaveščanju na različnih ravneh in v njim prilagojenih oblikah (na primer z dejavnostmi v šolah, medijih, postavljanjem tabel v gozdovih z več obiska idr.). 	
--	--	--	--

		<p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga d), ukrep 9: spodbujanje strateškega komuniciranja s poudarkom na »Gozdnem dialogu« vseh deležnikov na področju gozdov, gozdarstva in upravljanja divjadi ter razvoj izobraževanja, raziskave in prenos znanja. <p>Naloge/aktivnosti: popularizacija gozdov in gozdarstva, generična promocija gozdov in gozdarstva, rabe lesa in lesnih proizvodov ter gozdno-lesnih verig, svetovanje, izobraževanje in usposabljanje lastnikov gozdov vključno s poudarkom na vsebinah povezanih s podnebnimi spremembami in varstvom biotske raznovrstnosti.</p> <p>Opomba: Redno ozaveščanje je v ReNGP in OP NGP prepoznano. Ni pa prepoznano ozaveščanje in ozaveščevalne kampanije za odzivanje na aktualne grožnje in pritiske na naravo (v povezavi s pobudami na evropski in svetovni ravni). Uporaba sodobnih informacijskih tehnologij ni prepoznana. Promocija primerov dobre prakse prav tako ni prepoznana.</p>	
--	--	--	--

<p>Posebni cilji povezani z finančnimi in drugimi ukrepi (str. 17):</p> <p>Cilja 23 in 24 sta vezana na gozd in gozdarstvo.</p> <p>23. izboljšani interdisciplinarno sodelovanje, medsektorsko povezovanje in celosten pristop</p>	<ul style="list-style-type: none"> Konkretni ukrepi niso predvideni v dokumentu. 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> Raziskovalna in razvojna dejavnost (poglavje 14) (str. 53) Cilj 1: Dobro organizirana, strokovno kompetentna raziskovalna in razvojna dejavnost. Usmeritev 1: Izboljšati je treba interdisciplinarno, interinstitucionalno in mednarodno sodelovanje. <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> Prednostna naloga d), ukrep 9: spodbujanje strateškega komuniciranja s poudarkom na »Gozdnem dialogu« vseh deležnikov na področju gozdov, gozdarstva in upravljanja divjadi ter razvoj izobraževanja, raziskave in prenos znanja. Naloge/ aktivnosti: delovanje »Gozdnega dialoga«, sodelovanje v skupini Gozd les. 	<p>NE</p>
<p>24. zagotovljene finančne spodbude za ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot</p>	<ul style="list-style-type: none"> Spremljanje vplivov subvencij na biotsko raznovrstnost in krajinsko pestrost ter njihovo preoblikovanje ali odprava, kjer je to ustrezno (str. 29). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> Davčna politika (poglavje 16) (str. 54) Cilj: Naravnost davčne politike v spodbujanje aktivnejšega, vendar so 	<p>DA, lahko se pojavijo konflikti med finančnimi sredstvi, ki spodbujajo gospodarjenje z gozdovi in med</p>

		<p>naravnega, okolju prijaznega gospodarjenja z gozdom.</p> <p>Usmeritev 4: Spodbujati ohranjanje varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga b), ukrep 3: ohranjanje in krepitev biotske raznovrstnosti v gozdovih ter zagotavljanje ugodnega stanja ohranjenosti ogroženih gozdnih vrst in habitatnih tipov. <p>Naloge/ aktivnosti: priprava letnih programov vlaganj v gozdove z upoštevanjem ukrepov iz programa upravljanja območij Natura 2000.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga c), ukrep 4: povečevanje izkoriščenosti proizvodnih danosti gozdnih rastišč s spodbujanjem sečnje v zasebnih gozdovih v skladu z veljavnimi gozdnogospodarskimi načrti ter spodbujanje posodabljanja in profesionalizacije gozdne proizvodnje in vlaganj v gozdno infrastrukturo. <p>Naloge/ aktivnosti: prenova normativov za sofinanciranje in financiranje del v gozdovih.</p>	<p>tistimi, ki spodbujajo biotsko raznovrstnost (predvsem v višini/razporeditvi sredstev iz proračuna/EU virov).</p>
--	--	---	--

		<p>Opomba: Noben izmed ukrepov ReNGP in OP NGP se ne nanaša neposredno na spremljanje vplivov subvencij na biotsko raznovrstnost in krajinsko pestrost, ampak se pri izvajanju naštetih ukrepov lahko upošteva tudi naveden vidik.</p>	
<p>Posebni cilji povezani z mednarodno dejavnostjo (str. 17):</p> <p>Cilji od 26-31 so vezani na gozd in gozdarstvo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Splošni ukrep:</u> Sprememba predpisov zaradi posodobljenih dodatkov k mednarodnim sporazumom: konvenciji, ki ureja mednarodno trgovino z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (CITES), konvenciji, ki ureja varstvo selitvenih vrst prosto živečih živali (Bonska konvencija) in sporazumu, ki ureja ohranjanje afriško-evrazijskih selitvenih vodnih ptic (AEWA) (str.22), 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ne vsebuje povezanih ukrepov. <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	<p>DA, v primeru ne dovolj aktivnega sodelovanja v procesu priprave predpisa.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Splošni ukrep:</u> Izboljšanje delovanja medresorskih delovnih skupin za izvajanje ratificiranih mednarodnih sporazumov (CITES, Ramsarska konvencija, konvencije, ki ureja varstvo svetovne kulturne in naravne dediščine) in po potrebi ustanovitev novih (za izvajanje Evropske konvencije o krajini) (str.22), 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ne vsebuje povezanih ukrepov. <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	<p>NE</p>

<p>26. krepitev mednarodnega sodelovanja na področju varstva narave,</p> <p>27. pristop k mednarodnim sporazumom na področju varstva narave, h katerim Slovenija še ni pristopila,</p> <p>28. izboljšana vključenost ZRSVN, ARSO, upravljavcev zavarovanih območij (v nadaljevanju: upravljavci ZO), raziskovalnih inštitucij in drugih pomembnih inštitucij v delo organov odločanja in strokovnih teles na ravni EU ter OZN,</p> <p>29. podpora finančnim in drugim ukrepom, ki bodo pozitivno učinkovali na naravo, zmanjševanje revščine, zmanjševanje učinkov podnebnih sprememb in povečanje razvojne pomoči za ta namen,</p> <p>30. v procesih odločanja upoštevana najzanesljivejša znanstvena dognanja in sprejete rešitve povečujejo učinkovitost mednarodnih sporazumov,</p> <p>31. vidnejši položaj Slovenije v organih mednarodnih organizacij, zlasti pod okriljem OZN (str.18)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prizadevanje za vidnejše mesto Slovenije v organih mednarodnih organizacij. Izpolnjevanje pogodbenih obveznosti ter okrepljeno sodelovanje v organih odločanja mednarodnih sporazumov (str.29). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mednarodna dejavnost (poglavje 17) (str. 55) <p>Opomba: To poglavje ne vsebuje posebnih usmeritev, vendar je mednarodna dejavnost v ReNGP prepoznana.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga b), ukrep 10: mednarodno sodelovanje na področju gozdov in gozdarstva Naloge/ aktivnosti: FE – sodelovanje pri delu strokovnih skupin, poročanje v mednarodnih procesih (FE, FAO, UNECE, itd.), Forum OZN o gozdovih – sodelovanje v aktivnostih foruma, FAO – sovođenje delovne skupine o varovalnih gozdovih, koordinacija izvajanja mehanizma za usklajevanje sodelovanja med kitajsko in državami srednje in vzhodne Evrope na področju gozdarstva, sodelovanje v delovnih skupinah Evropske komisije (npr. stalni odbor za gozdarstvo ter druge z gozdom in gozdarstvom povezane skupine), sodelovanje v delovni skupini Sveta Evropske unije za gozdarstvo. 	<p>NE</p>
<p>Tla (str. 31)</p>			

Cilj vezan na gozd in gozdarstvo/indikatorji	Ukrepi	Vključenost v nacionalno zakonodajo	Možni konflikt
<p>Z ukrepi varstva tal bodo doseženi naslednji cilji: (str. 32)</p> <p>1. povečana sposobnost izvajanja ekosistemskih storitev tal z obvladovanjem degradacijskih procesov, povezanih z zmanjševanjem organske snovi v tleh, s preprečevanjem erozije tal, s preprečevanjem onesnaževanja tal in saniranjem ter revitaliziranjem degradiranih območij;</p> <p>2. okrepljeni podatki in informacije o stanju tal;</p> <p>3. povečana ozaveščenost o pomenu tal.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Upravljanje z zemljišči</u>: Vračanje nepozidanih zemljišč, že namenjenih pozidavi, v kmetijsko ali gozdno rabo, kjer je to ustrezno (str. 34). • <u>Upravljanje z zemljišči</u>: vzpostavitev medsektorskega informacijskega sistema za podatke in informacije o dejanski rabi zemljišč. 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gozdovi kot element krajine (poglavje 6.3.1.2) (str. 21) Cilj: Ohranjati in vzpostaviti pestre krajinske vzorce z gozdnimi prvinami ter ohranjati strnjenost velikih sklenjenih gozdnih območij. Usmeritev 1: Ohranjati primeren delež gozdov v krajini. Kjer v krajini primanjkuje gozdov in manjših gozdnih prvin, je treba povečati njihovo površino, vključno s posameznim gozdnim drevjem. Usmeritev 3: Posamezne zaraščajoče površine je treba skupaj z lastnikom, naravovarstveno in kmetijsko stroko preučiti z vidika ekoloških funkcij, deleža gozda v krajini in primernosti za kmetijsko rabo ter se odločiti, ali jih poskušati ohraniti v kmetijski rabi ali pa jih prepustiti gozdu. - Gozdovi in spremembe podnebja (poglavje 6.3.2) (str. 22) Cilj: Zagotoviti ponor CO₂ v gozdovih. Usmeritev 2: Ohranjati je treba površine gozdov ter jih povečevati le v posameznih primerih, kjer je to z gospodarskega, okoljskega in socialnega vidika upravičeno. 	<p>DA, zaradi nestrinjanja različnih akterjev in lastnikov zemljišč.</p>

		<p>- Varovanje zemljišč pred erozijo (poglavje 6.3.3.1) (str. 23)</p> <p>Cilj 1: Zagotoviti optimalno učinkovanje gozdov na ogroženih območjih.</p> <p>Usmeritev 2: Na erozijskih, plazljivih in plazovitih območjih je treba ohranjati in povečevati gozdnatost.</p> <p>Usmeritev 3: Na ogroženih območjih je treba:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) zmanjšati negativne vplive objektov oziroma infrastrukture v gozdu na najmanjšo možno mero, b) omogočiti naravno pomlajevanje gozdov, c) skrbeti za rastišču primerno sestavo drevesnih vrst, č) posebno pozornost nameniti varstvu pred požari, d) skrbeti za trajno optimalno strukturo gozdnih sestojev glede stabilnosti in zmožnosti preprečevanja erozije, zemeljskih, hribinskih ali snežnih plazov, e) okrepiti izvajanje del na področju urejanja hudournikov. <p>Opomba: Noben izmed ukrepov se ne nanaša neposredno na vračanje nepozidanih zemljišč, že namenjenih pozidavi, v gozdno rabo. Noben ukrep ne</p>	
--	--	---	--

		<p>prepozna vzpostavitev medsektorskega informacijskega sistema za podatke in informacije o dejanski rabi zemljišč.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga b), ukrep 3: ohranjanje in krepitev biotske raznovrstnosti v gozdovih ter zagotavljanje ugodnega stanja ohranjenosti ogroženih gozdnih vrst in habitatnih tipov. <p>Naloga/ aktivnost: Povečanje novih površin, izvzetih iz gospodarjenja, ter celovita prenova sistema gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov.</p> <p>Opomba: Noben ukrep ne prepozna vzpostavitev medsektorskega informacijskega sistema za podatke in informacije o dejanski rabi zemljišč.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Priprava zakonodaje:</u> Dopolnitev predpisov s področja celovite presoje vplivov na okolje zaradi okrepljene obravnave varstva tal (str. 34). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ne vsebuje povezanih ukrepov. <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	DA, v primeru ne dovolj aktivnega sodelovanja v procesu dopolnitve predpisa.
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Načrtno spremljanje podatkov in podatkovne zbirke o stanju tal:</u> 	ReNGP:	NE

	<p>Vzpostavitev in izvajanje načrtnega spremljanja (monitoringa) stanja tal z vidika njihove onesnaženosti: 1) vzpostavitev nacionalne mreže načrtnega spremljanja (monitoringa) in njegovo izvajanje, 2) vzpostavitev medsektorskega informacijskega servisa za podatke in informacije o stanju tal z vidika njihove onesnaženosti in vzorcev sprememb (trendov) (str. 34).</p>	<ul style="list-style-type: none"> Raziskovalna in razvojna dejavnost (poglavje 14) (str. 52) <p>Cilj 2: Izdelan program raziskovalnih in razvojnih potreb, vključno s programi prenosa izsledkov v pedagoško prakso.</p> <p>Usmeritev 3: Zagotoviti trajni monitoring stanja gozdov in gozdnih ekosistemov.</p> <p>Opomba: Usmeritev ReNGP se nanaša na spremljanje stanja in zbiranje podatkov o gozdovih in gozdnih ekosistemih in se ne nanaša specifično na tla.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> Prednostna naloga a), ukrep 1: zagotavljanje ponora CO₂ v gozdovih v obsegu, ki še omogoča trajno oblikovanje stabilnih, vitalnih in zdravih gozdov, ter ustreznih podatkov za potrebe nacionalnih bilanc emisij in ponorov. <p>Naloge/aktivnosti: Monitoring ogljika v gozdnih tleh, mokriščih in urbanih tleh (predvsem organska snov v tleh), spremljanje vplivov podnebnih sprememb na procese v gozdnih tleh in na rast dreves.</p>	
--	--	---	--

		<p>Opomba: Naloge/ aktivnosti se nanašano na spremljanje podatkov o tleh, vendar ne z vidika njihove onesnaženosti. Vzpostavitev medsektorskega informacijskega servisa za podatke in informacije o stanju tal z vidika njihove onesnaženosti in vzorcev sprememb (trendov) ni predvidena niti v ReNGP niti v OP NGP.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Načrtno spremljanje podatkov in podatkovne zbirke o stanju tal:</u> Priprava pravnih podlag, vzpostavitev in izvajanje načrtnega spremljanja (monitoringa) organskih snovi in hranil v tleh: 1) določitev obveznosti, način in pogostosti spremljanja ter poročanje o stanju organske snovi v tleh na kmetijskih in gozdnih zemljiščih v Sloveniji za namen vzpostavitve evidence emisij TGP; 2) vzpostavitev medsektorskega informacijskega servisa za podatke in informacije o stanju organske snovi in hranil v tleh in vzorcev sprememb (str. 34). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Raziskovalna in razvojna dejavnost (poglavje 14) (str. 52) Cilj 2: Izdelan program raziskovalnih in razvojnih potreb, vključno s programi prenosa izsledkov v pedagoško prakso. Usmeritev 3: Zagotoviti trajni monitoring stanja gozdov in gozdnih ekosistemov. <p>Opomba: Usmeritev ReNGP se nanaša na spremljanje stanja in zbiranje podatkov o gozdovih in gozdnih ekosistemih in se ne nanaša specifično na tla. Vzpostavitev medsektorskega informacijskega servisa ni predvidena.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prednostna naloga a), ukrep 1: zagotavljanje ponora CO₂ v gozdovih v 	NE

		<p>obsegu, ki še omogoča trajno oblikovanje stabilnih, vitalnih in zdravih gozdov, ter ustreznih podatkov za potrebe nacionalnih bilanc emisij in ponorov.</p> <p>Naloge/aktivnosti: Monitoring ogljika v gozdnih tleh, mokriščih in urbanih tleh (predvsem organska snov v tleh), spremljanje vplivov podnebnih sprememb na procese v gozdnih tleh in na rast dreves.</p> <p>Opomba: Vzpostavitev medsektorskega informacijskega centra ni predvidena.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> <u>Ravnanje s tlemi/zemljinami:</u> Prizadevanja za zagotovitev tlom prijazne uporabe mehanizacije v gozdu v načrtih za gospodarjenje z gozdovi ter ozaveščanje (str. 35). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ohranjanje zdravja in vitalnosti gozdov (poglavje 6.3.4) (str. 25) <p>Cilj 1: Vzdrževati in oblikovati zdrave in vitalne gozdove, ki so se sposobni prilagoditi škodljivim vplivom.</p> <p>Usmeritev 3: Gospodarjenje z gozdovi načrtovati tako, da se zmanjša tveganje za degradacije in druge škode v gozdovih, ter dela izvajati tako, da se čim manj poškodujejo gozdni sestoji in tla.</p> <p>Cilj 2: Zmanjšati vplive negativnih dejavnikov na gozdove.</p> <p>Usmeritev 5: Načrtovati in graditi gozdne prometnice in pridobivati les</p>	NE

		<p>tako, da se pri tem kar najmanj škoduje gozdnemu ekosistemu.</p> <ul style="list-style-type: none"> Gospodarjenje z državnimi gozdovi (poglavje 7.3.1.3) (str. 40) Cilj 4: Racionalna gozdna proizvodnja. Usmeritev 1: Pospeševati uporabo sodobnih tehnologij in organizacijskih oblik ob presoji sprejemljivosti na varovanih območjih. Cilj 5: Zagotoviti izvedbo del na tehnološko sodoben in varen način. Usmeritev 1: Zagotoviti sofinanciranje za posodabljanje gozdarske mehanizacije. <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> Prednostna naloga c), ukrep 4: Povečevanje izkoriščenosti proizvodnih danosti gozdnih rastišč s spodbujanjem sečnje v zasebnih gozdovih v skladu z veljavnimi gozdnogospodarskimi načrti ter spodbujanje posodabljanja in profesionalizacije gozdne proizvodnje in vlaganj v gozdno infrastrukturo. Naloge/ aktivnosti: naložbe v nakup nove mehanizacije in opreme za delo v gozdu. 	
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Ozaveščanje:</u> Organiziranje izobraževalnih delavnic, raziskovalnih taborov za mladino, izdelava brošur ter priprava spletnih informacij (str. 35). 	ReNGP: <ul style="list-style-type: none"> • Družbeni vidik gozdov (poglavje 8) (str. 44) Cilj 1: Pomembno prispevati h kakovosti življenja, zlasti zdravju vseh prebivalcev. Usmeritev 6: Poučno funkcijo gozda razširiti iz gozdnih učnih poti na gozdove blizu šol ter zasnovati bolj interdisciplinarne učne poti v gozdnem okolju. Cilj 5: Povečati ozaveščenost ljudi glede pomena gozdov in njihovih funkcij, gozdarstva, lovstva, lesa in drugih dobrin iz gozda. Usmeritev: Popularizirati pomen gozdov, gozdarstva, lovstva, lesa in drugih dobrin gozda. Kot vrednoto je treba prikazati dostopnost gozdov javnosti. • Izobraževanje gozdarskih kadrov (poglavje 11) (str. 50) Cilj: Gozdarski strokovnjaki s širokim znanjem o gozdu in tudi sorodnih dejavnostih v prostoru, primerno število gozdarskih strokovnjakov s poglobljenim znanjem na ožjih strokovnih področjih (specialisti). Usmeritev 1: V gozdarske izobraževalne programe je treba vključiti več vsebin s 	NE
--	--	---	----

		<p>področja splošnih znanj, zakonodaje, sorodnih strok, okolja, komunikacije, informacijske in komunikacijske tehnologije, psiholoških in socialnih znanj.</p> <p>Usmeritev 2: Zlasti pri podiplomskemu študiju je treba več pozornosti posvetiti interdisciplinarnemu izobraževanju.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izobraževanje in usposabljanje lastnikov gozdov (poglavje 12) (str. 40) Cilj: O pomenu gozdov in njihovih funkcij ozaveščeni lastniki gozdov, ki so usposobljeni za delo v gozdovih in želijo aktivno sodelovati na področju načrtovanja razvoja gozdov. <p>Usmeritev 1: Pripraviti izobraževalne programe za lastnike gozdov, skladno z njihovimi potrebami. Pri tem je treba upoštevati njihovo obstoječe znanje, pripravljenost in opremljenost za delo v gozdu in druge dejavnike, ki vplivajo na oblikovanje vsebine izobraževalnih programov. Izobraževalne programe je treba zasnovati multifunkcijsko.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ozaveščanje javnosti in participacija pri odločanju (poglavje 13) (str. 52) Cilj: O pomenu gozdov, gozdarstva, lovstva, lesa in drugih dobrin gozda ozaveščena javnost, ki bo tako bolje pripravljena za sodelovanje pri 	
--	--	---	--

		<p>odločanju o delu z gozdom, vključno z njegovim živalskim svetom.</p> <p>Usmeritev 1: Intenzivirati komuniciranje z javnostjo, s poudarkom na ozaveščanju na različnih ravneh in v njim prilagojenih oblikah (na primer z dejavnostmi v šolah, medijih, postavljanjem tabel v gozdovih z več obiska idr.).</p> <p>Usmeritev 4: Pripraviti vsebine za formalno in neformalno izobraževanje, še posebej za učitelje in predavatelje.</p> <p>Usmeritev 5: Vsebine vključiti v šolske in študijske programe drugih strok, ki delujejo v prostoru in vplivajo na okolje in naravo.</p> <p>Opomba: Ozaveščanje javnosti (vključno z mladino in lastniki gozdov) je prepoznano v ReNGP, vendar pa niso specifično prepoznani raziskovalni tabori, brošure in priprava spletnih informacij. Noben izmed ukrepov posebej ne prepozna varstva tal, to je zajeto v terminih kot so npr. splošna znanja, druge dobrine gozda in multifunkcionalnost.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga d), ukrep 9. Spodbujanje strateškega 	
--	--	--	--

		<p>komuniciranja s poudarkom na »gozdnem dialogu« vseh deležnikov na področju gozdov, gozdarstva in upravljanja z divjadjo, ter razvoj izobraževanja, raziskav in prenosa znanja (str. 57).</p> <p>Naloga/aktivnost: Svetovanje, izobraževanje in usposabljanje lastnikov gozdov vključno s poudarkom na vsebinah, povezanih s podnebnimi spremembami in varstvom biotske raznovrstnosti (str. 58).</p> <p>Opomba: Ukrepi se ne navezujejo neposredno na varstvo tal.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> <u>Povezovanje deležnikov:</u> Delovanje Slovenskega partnerstva za tla (str. 35) 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ne vsebuje povezanih ukrepov. <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	NE
Zrak (str. 36)			
Cilj vezan na gozd in gozdarstvo/indikatorji	Ukrepi	Vključenost v nacionalno zakonodajo	Možni konflikt
Z ukrepi za ohranjanje in izboljševanje kakovosti zraka bodo doseženi naslednji cilji (str. 37):	<ul style="list-style-type: none"> <u>Izdelava načrtov s podrobnimi ukrepi:</u> Izdelava Strategije umne 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	NE/DA v primeru ne dovolj aktivnega

<p>1. kakovost zraka bo skladna z mejnimi vrednostmi onesnaževal in se bo postopoma približala priporočilom Svetovne zdravstvene organizacije glede ravni onesnaževal;</p> <p>2. do leta 2030 bodo glede na leto 2005 zmanjšani izpusti naslednjih snovi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dušikovi oksidi NOX: za 65 %, • nemetanske hlapne organske spojine NMVOC: za 53 %, • žveplov dioksid SO2: za 92 %, • amonijak NH3: za 15 %, • drobni delci PM2,5: za 60 %. 	<p>rabe lesne biomase v kurilnih napravah (str.41).</p>	<p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	<p>sodelovanja v procesu izdelave strategije.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Informiranje in ozaveščanje:</u> Izvajanje dejavnosti informiranja in ozaveščanja (str. 41). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Družbeni vidik gozdov (poglavje 8) (str. 44) Cilj 1: Pomembno prispevati h kakovosti življenja, zlasti zdravju vseh prebivalcev. Usmeritev 6: Poučno funkcijo gozda razširiti iz gozdnih učnih poti na gozdove blizu šol ter zasnovati bolj interdisciplinarne učne poti v gozdnem okolju. Cilj 5: Povečati ozaveščenost ljudi glede pomena gozdov in njihovih funkcij, gozdarstva, lovstva, lesa in drugih dobrin iz gozda. 	<p>NE</p>

		<p>Usmeritev: Popularizirati pomen gozdov, gozdarstva, lovstva, lesa in drugih dobrin gozda. Kot vrednoto je treba prikazati dostopnost gozdov javnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izobraževanje gozdarskih kadrov (poglavje 11) (str. 50) Cilj: Gozdarski strokovnjaki s širokim znanjem o gozdu in tudi sorodnih dejavnostih v prostoru, primerno število gozdarskih strokovnjakov s poglobljenim znanjem na ožjih strokovnih področjih (specialisti). Usmeritev 1: V gozdarske izobraževalne programe je treba vključiti več vsebin s področja splošnih znanj, zakonodaje, sorodnih strok, okolja, komunikacije, informacijske in komunikacijske tehnologije, psiholoških in socialnih znanj. Usmeritev 2: Zlasti pri podiplomskemu študiju je treba več pozornosti posvetiti interdisciplinarnemu izobraževanju. • Izobraževanje in usposabljanje lastnikov gozdov (poglavje 12) (str. 40) Cilj: O pomenu gozdov in njihovih funkcij ozaveščeni lastniki gozdov, ki so usposobljeni za delo v gozdovih in želijo aktivno sodelovati na področju načrtovanja razvoja gozdov. 	
--	--	--	--

		<p>Usmeritev 1: Pripraviti izobraževalne programe za lastnike gozdov, skladno z njihovimi potrebami. Pri tem je treba upoštevati njihovo obstoječe znanje, pripravljenost in opremljenost za delo v gozdu in druge dejavnike, ki vplivajo na oblikovanje vsebine izobraževalnih programov. Izobraževalne programe je treba zasnovati multifunkcijsko.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ozaveščanje javnosti in participacija pri odločanju (poglavje 13) (str. 52) Cilj: O pomenu gozdov, gozdarstva, lovstva, lesa in drugih dobrin gozda ozaveščena javnost, ki bo tako bolje pripravljena za sodelovanje pri odločanju o delu z gozdom, vključno z njegovim živalskim svetom. <p>Usmeritev 1: Intenzivirati komuniciranje z javnostjo, s poudarkom na ozaveščanju na različnih ravneh in v njim prilagojenih oblikah (na primer z dejavnostmi v šolah, medijih, postavljanjem tabel v gozdovih z več obiska idr.).</p> <p>Usmeritev 4: Pripraviti vsebine za formalno in neformalno izobraževanje, še posebej za učitelje in predavatelje.</p> <p>Usmeritev 5: Vsebine vključiti v šolske in študijske programe drugih strok, ki</p>	
--	--	--	--

		<p>delujejo v prostoru in vplivajo na okolje in naravo.</p> <p>Opomba: Ozaveščanje javnosti (vključno z mladino in lastniki gozdov) je prepoznano v ReNGP, vendar pa se noben od ukrepov posebej ne nanaša na ohranjanje in izboljševanje kakovosti zraka, to je zajeto v terminih kot so npr. splošna znanja, druge dobrine gozda in multifunkcionalnost.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga d), ukrep 9. Spodbujanje strateškega komuniciranja s poudarkom na »gozdnem dialogu« vseh deležnikov na področju gozdov, gozdarstva in upravljanja z divjadjo, ter razvoj izobraževanja, raziskav in prenosa znanja (str. 57). <p>Naloga/aktivnost: Svetovanje, izobraževanje in usposabljanje lastnikov gozdov vključno s poudarkom na vsebinah, povezanih s podnebnimi spremembami in varstvom biotske raznovrstnosti (str. 58).</p>	
--	--	---	--

		Opomba: Ukrepi se ne navezujejo neposredno na izboljševanje kakovosti zraka.	
Vode – Nacionalni program upravljanja z vodami (str. 42)			
Cilj vezan na gozd in gozdarstvo/indikatorji	Ukrepi	Vključenost v nacionalno zakonodajo	Možni konflikt
<p>Z ukrepi <u>varstva in rabe vode</u> bodo do 2030 doseženi naslednji cilji na področju varstva in rabe voda (str. 44 in 45):</p> <p>pro kemijsko in ekološko stanje vseh vodnih es površinskih voda in preprečitev slabšanja stanja vseh teles površinskih voda, prečevanje nadaljnjega slabšanja stanja njih ekosistemov ter varovanje in oljševanje stanja ekosistemov, odvisnih od ršinskih in podzemnih voda, nostna raba vode, ki omogoča različne vrste e ob upoštevanju dolgoročnega varstva položljivih virov in njihove kakovosti, janje načela »povzročitelj obremenjevanja ča stroške«, povzročene z obremenjevanjem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Za doseganje ciljev upravljanja z vodami bo ključno intenzivnejše vključevanje varstva in trajnostnega upravljanja voda v področja drugih politik, kot so npr.: lokalni in regionalni razvoj, energetika, promet, kmetijstvo, ribištvo in turizem (str. 42). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cilji, usmeritve in indikatorji za trajnostno gospodarjenje z gozdovi. - Raziskovalna in razvojna dejavnost (poglavje 14) (str. 52) <p>Cilj 1: Dobro organizirana, strokovno kompetentna raziskovalna in razvojna dejavnost.</p> <p>Usmeritev 1: Izboljšati je treba interdisciplinarno, interinstitucionalno in mednarodno sodelovanje.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	NE/DA ker lahko posega v GGN.

olja, in »uporabnik plača za rabo naravne brine«, dnarodno usklajevanje v povodju, v katerem lahko upravljanje voda čezmejne učinke.			
<p>Z ukrepi urejanja voda bo doseženo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. varstvo pred škodljivim delovanjem voda, 2. ohranjanje in uravnavanje vodnih količin, 3. učinkovito vzdrževanje vodotokov, vodnih objektov ter vodnih in priobalnih zemljišč (str. 47) 	<ul style="list-style-type: none"> - Hidrološko načrtno spremljanje (monitoring) površinskih in podzemnih voda za ohranjanje in uravnavanje vodnih količin - Načrtovan je nabor ukrepov za obvladovanje poplavne ogroženosti, kjer je zapisano, da poplavno ogroženost zmanjšuje gozdnatost Slovenije in trajnostni koncept gospodarjenja z gozdovi, ki se uresničuje z ukrepi načrtov za gospodarjenje z gozdovi. 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cilji, usmeritve in indikatorji za trajnostno gospodarjenje z gozdovi. - Pomen gozdov za dobro stanje voda (poglavje 6.3.3.2) (str. 24) - Cilj: Optimizirati prispevek gozdov k dobremu stanju površinskih in podzemnih voda, izravnane vodnemu režimu, brez ekstremnih pretokov vodnih tokov, in ohranjanju naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov. - Usmeritev 1: Ohraniti je treba dobro stanje voda in zmanjševati poplavno ogroženost. - Usmeritev 2: Ohraniti je treba stabilne in zdrave gozdove, ki lahko zadržijo in postopno oddajajo vodo. - Usmeritev 3: V območjih pomanjkanja voda je treba gospodarjenje z gozdom usklajevati s cilji upravljanja voda. - Usmeritev 4: V interdisciplinarnem načrtovalskem procesu (gozdarstvo, upravljanje z vodami, varstvo narave) 	NE

		<p>je treba ohraniti in osnovati obvodno vegetacijo.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	
NIZKOOGLJIČNA DRUŽBA, KI UČINKOVITO RAVNA Z VIRI, PREPREČUJE ODPADKE IN UČINKOVITO RAVNA Z NASTALIMI ODPADKI (str. 49)			
Zmanjševanje izpustov TGP, učinkovito ravnanje z viri ter preprečevanje odpadkov in učinkovito ravnanje z njimi			
Cilj vezan na gozd in gozdarstvo/indikatorji	Ukrepi	Vključenost v nacionalno zakonodajo	Možni konflikt
<p><u>Cilji glede zmanjševanja TGP (str. 56):</u></p> <p>Za preprečitev škodljivih posledic podnebnih sprememb in v skladu z mednarodno vizijo glede zadržanja naraščanja svetovne temperature pod 2 °C:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bo ohranjena popolna ločitev med rastjo gospodarstva in emisijami TGP v Sloveniji, 2. bo Slovenija prevzela svoj del odgovornosti za blaženje podnebnih sprememb v skladu s cilji Pariškega sporazuma, 3. bo Slovenija prispevala najmanj takšno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, kot je potrebno za doseganje skupnega cilja, h kateremu bodo zavezane Evropska unija in države članice, 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Učinkovito ravnanje z viri in emisijska produktivnost v podjetjih:</u> Podpora investicijam v nizkoogljične in krožne procese, tehnologije, izdelke, storitve, ki se s prihranki (energija, materiali) v določenem času povrnejo in prinašajo dobiček, zagotavljajo konkurenčnost v evropskem oziroma svetovnem merilu, ob tem pa koristijo tudi zdravju ljudi in naravnemu okolju (str. 61). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gozdovi in podnebne spremembe (poglavje 6.3.2) (str. 36) <p>Cilj 2: Nadaljnje povečanje rabe lesa kot materiala in energenta.</p> <p>Usmeritev 1: V nadaljnji predelavi promovirati rabo lesa in lesnih izdelkov.</p> <p>Usmeritev 2: Spodbujati razvoj novih tehnologij za uporabo lesa.</p> <p>Usmeritev 3: Spodbujati rabo lesa z daljšo življenjsko dobo.</p> <p>Usmeritev 4: Spodbujati nadomestitev materialov, katerih proizvodnja povzroča emisije toplogrednih plinov z lesom.</p> <p>Usmeritev 5: Promovirati rabo manj kakovostnega lesa, lesnih ostankov, odsluženega lesa ter odsluženih lesnih izdelkov za pridobivanje</p>	NE

<p>4. se bo Slovenija zavzela za ambiciozno in jasno politiko EU glede blaženja podnebnih sprememb, ki bo usmerjena v doseganje ničelne neto stopnje emisij TGP do leta 2050,</p> <p>5. bo Slovenija vztrajala, da vmesni cilji zmanjševanja emisij pogodbenic UNFCCC do leta 2050 upoštevajo znanstvena priporočila glede nujnosti ukrepanja,</p> <p>6. bo Slovenija prispevala k učinkovitemu naslavljanju podnebnih sprememb tudi z izpolnjevanjem drugih zavez iz Pariškega sporazuma, med drugim zavez glede prenosa znanja in tehnologij, gradnje zmogljivosti in podnebnega financiranja,</p> <p>7. bodo sektorski cilji zmanjšanja emisij TGP določeni z nacionalnim energetske in podnebnim načrtom,</p> <p>8. bo dolgoročna državna podnebna politika določena s podnebno strategijo Slovenije do leta 2050.</p> <p>9.</p> <p><u>Cilji glede učinkovitega ravnanja z viri (str. 56)</u></p> <p>Z ukrepi učinkovite rabe virov bo v Sloveniji:</p> <p>1. do leta 2030 dosežena večja skladnost rabe virov z biološko zmogljivostjo z</p>		<p>energije in biogoriv, vključno z biogorivi druge generacije, v skladu z okoljskimi standardi.</p> <p>Usmeritev 6: Spodbujati nakup novih kotlov za zmanjševanje emisij kotlovnice za ogrevanje in malih kurišč ter promovirati sodobne načine izrabe lesne biomase.</p> <p>Usmeritev 7: Promovirati pridobivanje, predelavo in rabo lesa na podeželju, še posebej med lastniki gozdov (pokrivati celotno tehnološko verigo in s tem povečevati dodano vrednost lesu).</p> <p>Usmeritev 8: Promovirati celostno rabo lesa v javnih zgradbah.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lesarstvo in papirništvo (poglavje 7.3.1.5) <p>Cilj 2: Povečati rabo lesa in lesnih izdelkov v gradbeništvu in bivalnem okolju. Les in izdelki iz lesa naj do leta 2015 postanejo vodilni material.</p> <p>Usmeritev 1: Promovirati les in izdelke iz lesa ter njegov pozitiven prispevek k trajnostnemu družbenoekonomskemu razvoju.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Druge dejavnosti povezane z lesom (poglavje 7.3.1.6) (str. 43) <p>Cilj 1: Večji delež rabe lesa v primarni energetske bilanci Republike Slovenije.</p>	
---	--	---	--

<p>20% manjšim ekološkim odtisom glede na leto 2013,</p> <p>2. ohranjena ločitev rasti gospodarstva in porabe virov,</p> <p>3. snovna produktivnost nad povprečjem EU,</p> <p>4. lažje umeščanje objektov za proizvodnjo obnovljivih virov v prostor.</p>		<p>Usmeritev 1: Vzpostaviti trg manj kakovostnega lesa in lesnih ostankov.</p> <p>Usmeritev 2: Promovirati rabo lesa za proizvodnjo biogoriv.</p> <p>Usmeritev 3: Pripraviti standarde kakovosti za lesne sekance in pelete.</p> <p>Usmeritev 4: Spodbujati energetske pogodbeništvu med lastniki gozdov na podeželju.</p> <p>Cilj 2: Povečati obseg dejavnosti, ki uporabljajo les, še posebej na podeželju, kjer lahko te dejavnosti pomembno prispevajo k njegovemu razvoju.</p> <p>Usmeritev 4: Spodbujati kapitalsko povezovanje pri proizvodnih verigah, ki temeljijo na lesu.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga a), ukrep 1: zagotavljanje ponora CO₂ v gozdovih v obsegu, ki še omogoča trajno oblikovanje stabilnih, vitalnih in zdravih gozdov, ter ustreznih podatkov za potrebe nacionalnih bilanc emisij in ponorov. Naloge/ aktivnosti: Aktivnosti vezane na poročanje LULUCF/AFOLU - Prednostna naloga c), ukrep 5: spodbujanje rabe lesnih in nelesnih 	
---	--	---	--

		<p>gozdnih proizvodov in socialnih funkcij gozdov za dodatno krepitev razvoja podeželja in krožnega biogospodarstva.</p> <p>Naloge/ aktivnosti: podpora v naložbe v vzpostavitev in razvoj nekmetijskih dejavnosti, vključno z biogospodarstvom.</p>	
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Ekonomski in finančni instrumenti:</u> Ministrstva proučijo možnosti ozelenitve spodbud, za katere so pristojna (str. 61). • <u>Ekonomski in finančni instrumenti:</u> Vključitev eksternih, okoljskih stroškov v cene proizvodov in storitev, kjer je to mogoče in učinkovito (str. 61) 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ne vsebuje povezanih ukrepov. <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	NE/DA v primeru nepravične razdelitve sredstev med resorji.
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Ozelenitev politik in ključnih resorjev:</u> Prizadevanja resorjev za skladnost strateških in operativnih dokumentov njihovih politik (kmetijska, gozdarska, prehranska, energetska, prometna, prostorska, graditvena, gospodarska, finančna, regionalno- in lokalno razvojna) s konceptom učinkovite rabe virov in nizkoogljičnosti (str. 60). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ne vsebuje povezanih ukrepov. <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	NE/DA v primeru prevelikega vpliva »zelenih politik« na gospodarjenje z gozdovi (proizvodno funkcijo).

	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Ozelenitev politik in ključnih resorjev</u>: Izdelava smernic za presojo načrtov in programov ter zakonodaje z vidika doseganja ciljev učinkovite rabe virov in nizkoogljičnosti, vključno z URE in OVE, za uporabo v postopkih celovite presoje vplivov na okolje, tudi čezmejne celovite presoje vplivov na okolje (str. 60). 	ReNGP: <ul style="list-style-type: none"> • Ne vsebuje povezanih ukrepov. OP NGP: <ul style="list-style-type: none"> • Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	NE/DA saj imamo že uveljavljen sistem načrtovanja.
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Izvajanje ključnih aktivnosti</u>: Sprememba zakonodaje (če je to ustrezno) in/ali izdelava smernic za učinkovito ravnanje z viri ter uporabo nizkoogljičnih tehnologij in tehnik ključnih dejavnosti: graditev in raba stavb, pridelava hrane, mobilnost, razvoj mest, oskrba z energijo (str. 61). 	ReNGP: <ul style="list-style-type: none"> • Ne vsebuje povezanih ukrepov. OP NGP: <ul style="list-style-type: none"> • Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	DA, v primeru ne dovolj aktivnega sodelovanja v procesu priprave zakonodaje.
	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Podporno okolje ter spodbujanje raziskav, razvoja in inovacij</u>: Vključitev vsebine učinkovitega ravnanja z viri in prehoda na nizkoogljično gospodarstvo v državne raziskovalne, razvojne in inovacijske programe ter programe za koriščenje sredstev EU (str. 61). 	ReNGP: <ul style="list-style-type: none"> • Ne vsebuje povezanih ukrepov. OP NGP: <ul style="list-style-type: none"> • Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	NE

	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Ozaveščanje in informiranje posameznikov na preprost in razumljiv način:</u> Zagotavljanje informacij potrošnikom o vplivu proizvodov na okolje (npr. z znakom za okolje) z letaki, spletnimi portali in drugimi preprostimi in vidnimi kampanjami, naslovljenimi na vse družbene skupine (str. 63). 	ReNGP: <ul style="list-style-type: none"> • Gozdovi in spremembe podnebja (poglavje 6.3.2) (str. 22) Cilj 2: Nadaljnje povečanje rabe lesa kot materiala in energenta. Usmeritev 1: V nadaljnji predelavi promovirati rabo lesa in lesnih izdelkov. Usmeritev 2: Spodbujati razvoj novih tehnologij za uporabo lesa. Usmeritev 3: Spodbujati rabo lesa z daljšo življenjsko dobo. Usmeritev 4: Spodbujati nadomestitev materialov, katerih proizvodnja povzroča emisije toplogrednih plinov z lesom. Usmeritev 5: Promovirati rabo manj kakovostnega lesa, lesnih ostankov, odsluženega lesa ter odsluženih lesnih izdelkov za pridobivanje energije in biogoriv, vključno z biogorivi druge generacije, v skladu z okoljskimi standardi. • Lesarstvo in papirništvo (poglavje 7.3.1.5) (str. 42) Cilj 2: Povečati rabo lesa in lesnih izdelkov v gradbeništvu in bivalnem okolju. Les in izdelki iz lesa naj do leta 2015 postanejo vodilni material. Usmeritev 1: Promovirati les in izdelke iz lesa ter njegov pozitiven prispevek k 	NE
--	---	--	----

		<p>trajnostnemu družbenoekonomskemu razvoju</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ne vsebuje povezanih ukrepov. <p>Opomba: OP NGP vsebuje ukrepe povezane z ozaveščanjem, vendar niso povezani z vplivom proizvodov na okolje.</p>	
VARSTVO PRED OKOLJSKIMI TVEGANJI (str. 64)			
Prilagajanje podnebnim spremembam (str. 73)			
Cilj vezan na gozd in gozdarstvo/indikatorji	Ukrepi	Vključenost v nacionalno zakonodajo	Možni konflikt
Z ukrepi prilagajanja na podnebne spremembe bodo v Sloveniji dosežene manjša izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost ter povečana odpornost in prilagoditvene sposobnosti družbe (str. 74)	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Zagotavljanje podatkov:</u> Nudjenje podnebnih storitev z zagotavljanjem in posredovanjem informacij o podnebnih razmerah in pričakovanih spremembah podnebja, prirejenih potrebam uporabnikov (sektorjem, javnosti, raziskovalcem) in v uporabnikom prijazni obliki, ki omogoča enostavno nadaljnjo uporabo (str. 74). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gozdovi in podnebne spremembe (poglavje 6.3.2) (str. 22) Cilj 2: Nadaljnje povečanje rabe lesa kot materiala in energenta. Usmeritev 1: V nadaljnji predelavi promovirati rabo lesa in lesnih izdelkov. Usmeritev 2: Spodbujati razvoj novih tehnologij za uporabo lesa. Usmeritev 3: Spodbujati rabo lesa z daljšo življenjsko dobo. Usmeritev 4: Spodbujati nadomestitev materialov, katerih 	NE

		<p>proizvodnja povzroča emisije toplogrednih plinov z lesom.</p> <p>Usmeritev 5: Promovirati rabo manj kakovostnega lesa, lesnih ostankov, odsluženega lesa ter odsluženih lesnih izdelkov za pridobivanje energije in biogoriv, vključno z biogorivi druge generacije, v skladu z okoljskimi standardi.</p> <p>Usmeritev 6: Spodbujati nakup novih kotlov za zmanjševanje emisij kotlovnice za ogrevanje in malih kurišč ter promovirati sodobne načine izrabe lesne biomase.</p> <p>Usmeritev 7: Promovirati pridobivanje, predelavo in rabo lesa na podeželju, še posebej med lastniki gozdov (pokrivati celotno tehnološko verigo in s tem povečevati dodano vrednost lesu).</p> <p>Usmeritev 8: Promovirati celostno rabo lesa v javnih zgradbah.</p> <p>Opomba: Usmeritve povezane z povečanjem rabe lesa kot materiala in energenta so lahko tudi informativne narave.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ozaveščanje javnosti in participacija pri odločanju (poglavje 13) (str. 57) <p>Cilj: O pomenu gozdov, gozdarstva, lovstva, lesa in drugih dobrin gozda</p>	
--	--	---	--

		<p>ozaveščena javnost, ki bo tako bolje pripravljena za sodelovanje pri odločanju o delu z gozdom, vključno z njegovim živalskim svetom.</p> <p>Usmeritev 1: Intenzivirati komuniciranje z javnostjo, s poudarkom na ozaveščanju na različnih ravneh in v njim prilagojenih oblikah (na primer z dejavnostmi v šolah, medijih, postavljanjem tabel v gozdovih z več obiska idr.).</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga d), ukrep 9: spodbujanje strateškega komuniciranja s poudarkom na »Gozdnem dialogu« vseh deležnikov na področju gozdov, gozdarstva in upravljanja divjadi ter razvoj izobraževanja, raziskave in prenos znanja. <p>Naloge/ aktivnosti: delovanje »gozdnega dialoga«, generična promocija gozdov in gozdarstva, rabe lesnih proizvodov ter gozdno-lesnih verig, svetovanje, izobraževanje in usposabljanje lastnikov gozdov vključno s poudarkom na vsebinah povezanih s podnebnimi</p>	
--	--	--	--

		spremembami in varstvom biotske raznovrstnosti.	
	<ul style="list-style-type: none"> Načrtovanje in usmerjanje aktivnosti: Ocena ranljivosti po sektorjih (str. 75). 	ReNGP: <ul style="list-style-type: none"> Ne vsebuje povezanih ukrepov. OP NGP: <ul style="list-style-type: none"> Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	NE
PODPORNI UKREPI (str. 75)			
Boljša zakonodaja in boljše izvajanje zakonodaje (str. 75)			
Cilj vezan na gozd in gozdarstvo/indikatorji	Ukrepi	Vključenost v nacionalno zakonodajo	Možni konflikt
Za izboljšano izvajanje zakonodaje je treba zagotoviti <i>učinkovit sistem inšpekcijskega nadzora</i> , ki bo deloval preventivno za zmanjšanje kršitev predpisov in tudi kurativno, da se kršitve čim prej odpravijo (str. 75 in 76).	<ul style="list-style-type: none"> zagotoviti zadostno število usposobljenih inšpektorjev; jasneje razmejiti pristojnosti med različnimi inšpekcijami na državni ravni ter med državnimi in lokalnimi inšpekcijami; izboljšati izvršilni postopek z zagotovitvijo sredstev za izvršilne postopke po drugi osebi, ko založitev sredstev zavezanca ni možna; 	ReNGP: <ul style="list-style-type: none"> Naravne vrednote v gozdu (poglavje 6.3.1.3) (str. 21) Cilj: Ohraniti naravne vrednote v gozdu in z njimi primerno upravljati. Usmeritev 3: Organizirati učinkovit naravovarstveni nadzor v gozdu. Nadzor v gozdarstvu (poglavje 10) Cilj 1: Učinkovit inšpekcijski nadzor v gozdovih. 	NE/DA v primeru manjka kadra, saj obstajajo pogoji kdo lahko zase mesto gozdarskega inšpektorja.

	<ul style="list-style-type: none"> - izboljšati načrtovanje inšpekcijskega nadzora (cilj je opraviti 60 % nadzora kot redni nadzor) z nedvoumno opredelitvijo zavezancev, ki so predmet rednega nadzora in z upoštevanjem ocene tveganja; - izboljšati usposobljenost inšpektorjev za nadzor zahtevnih vsebin, kot sta na primer onesnaževanje večjega obsega in večje nesreče z nevarnimi snovmi in z okrepljeno pravno službo inšpektorata; - izvesti več izobraževanja ter okrepiti izmenjavo izkušenj in prenos znanja na državni in mednarodni ravni tudi s sodelovanjem v programu IMPEL; - posodobiti programsko opremo (za načrtovanje in spremljanje dela) in strojno opremo z lahкими prenosnimi računalniki z daljinsko povezavo ter zagotoviti mobilno pisarno; - pri pripravi in revidiranju okoljskih predpisov konkretneje urediti 	<p>Usmeritev: Zagotoviti učinkovito delovanje inšpekcijskih služb, pristojnih za gozdni prostor. Cilj 2: Učinkovit neposredni nadzor v naravi v gozdnem prostoru.</p> <p>Usmeritev: Zagotoviti stabilno financiranje javne gozdarske službe, povezano z izvajanjem neposrednega nadzora v naravi v gozdnem prostoru.</p> <p>Opomba: Nadzor v gozdovih izvaja gozdarska inšpekcija, v varovanih območjih pa tudi inšpekcija, pristojna za ohranjanje narave. Med usmeritvami ReNGP izboljšanje povezanosti neposrednega nadzora v naravi z delovanjem inšpekcijskih služb, policije in finančne uprave za doseganje večje učinkovitosti nadzora ni predvideno.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prednostna naloga c), ukrep 5: Spodbujanje rabe lesnih in nelesnih gozdnih proizvodov ter socialnih funkcij gozdov za dodatno krepitev razvoja podeželja in krožnega biogospodarstva. 	
--	--	--	--

	<p>podlage in vsebine za boljše izvajanje nadzora;</p> <ul style="list-style-type: none"> - bolje izvajati prekrškovne postopke z izrekanjem glob v razponu glede na predpise; - okrepiti povezave in bolje sodelovati z nadzornimi službami (navarovarstveni nadzorniki, rečni nadzorniki) in inšpektorati drugih resorjev. 	<p>Naloga/aktivnost: Krepitev inšpekcijskega, gozdarskega in naravovarstvenega nadzora</p>	
<p>Zagotoviti boljšo usposobljenost javnih uslužbencev za vodenje upravnih postopkov na področju varstva okolja in na povezanih področjih (str. 76).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Konkretni ukrepi niso opredeljeni. 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Javna gozdarska služba (poglavje 9) (str. 48) Cilj: Enotna za vse gozdove, kadrovska zadostna, dobro organizirana, strokovno kompetentna javna gozdarska služba, ki gozd obravnava celovito, vključno z živalskim svetom, ter s pravnimi in ekonomskimi mehanizmi ter svetovanjem učinkovito in smotrno usmerja razvoj gozdov. Usmeritev 4: Zagotavljati stalno izobraževanje celotne kadrovske strukture. 	<p>NE/DA v kolikor ne bomo poskrbeli za stalno izobraževanje gozdarskih kadrov (trenuten obseg je minimalen).</p>

		<p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	
Izboljšano sodelovanje javnosti pri pripravi okoljskih predpisov in drugih okoljskih dokumentov (str. 76).	<ul style="list-style-type: none"> • Priprava priročnika in izvedba praktičnih delavnic, da bo sodelovanje učinkovito (str. 76). • Izboljšanje spletne strani MOP za zagotavljanje podatkov o pripravi predpisov državnih prostorskih načrtov, postopkov celovite presoje vplivov na okolje ter glede napotkov za sodelovanje javnosti pri pripravi predpisov in v upravnih postopkih (str. 76). 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ozaveščanje javnosti in participacija pri odločanju (poglavje 13) (str. 52) Cilj: O pomenu gozdov, gozdarstva, lovstva, lesa in drugih dobrin gozda ozaveščena javnost, ki bo tako bolje pripravljena za sodelovanje pri odločanju o delu z gozdom, vključno z njegovim živalskim svetom. Usmeritev 1: Intenzivirati komuniciranje z javnostjo, s poudarkom na ozaveščanju na različnih ravneh in v njim prilagojenih oblikah (na primer z dejavnostmi v šolah, medijih, postavljanjem tabel v gozdovih z več obiska idr.). Usmeritev 2: Aktivno vključevati javnost v procese oblikovanja gozdne politike (gozdnogospodarsko načrtovanje, gozdnogojitveno načrtovanje, oblikovanje zakonodaje). <p>Opomba: Participacija javnosti je v ReNGP prepoznana. Ni pa specifično prepoznano izboljšanje spletne strani MOP za zagotavljanje podatkov o pripravi predpisov</p>	NE

		<p>državnih prostorskih načrtov, postopkov celovite presoje vplivov na okolje ter glede napotkov za sodelovanje javnosti pri pripravi predpisov in v upravnih postopkih.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> Prednostna naloga d), ukrep 9: spodbujanje strateškega komuniciranja s poudarkom na »Gozdnem dialogu« vseh deležnikov na področju gozdov, gozdarstva in upravljanja divjadi ter razvoj izobraževanja, raziskave in prenos znanja. <p>Naloga/ aktivnost: Delovanje »Gozdnega dialoga«.</p>	
Boljši dostop do okoljskih podatkov (str. 76)			
Cilj vezan na gozd in gozdarstvo/indikatorji	Ukrepi	Vključenost v nacionalno zakonodajo	Možni konflikt
Za izvajalce in uporabnike okoljske zakonodaje je ključen dostop do okoljskih podatkov, ki omogoča krovni pregled področja, pa tudi povezave med varstvom okolja, ohranjanjem narave, upravljanjem z vodami, prostorskim načrtovanjem in drugimi povezanimi področji (str. 76).	<ul style="list-style-type: none"> Zagotoviti informativno spletno stran ministrstva s preglednimi okoljskimi informacijami, namenjenimi investitorjem, splošni javnosti, nevladnim organizacijam in občinam (str. 76) 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ne vsebuje povezanih ukrepov. <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	NE
Vključevanje ciljev varstva okolja v politike drugih sektorjev (str. 77)			

Cilj vezan na gozd in gozdarstvo/indikatorji	Ukrepi	Vključenost v nacionalno zakonodajo	Možni konflikt
<p>Zagotoviti podatke in evidence, potrebne za načrtovanje in izvajanje politik drugih sektorjev. Doseganje ciljev programa ne bo možno brez podpore ukrepov drugih politik, predvsem politik ključnih sistemov kot so mobilnostni, energetski, kmetijski, gozdarski, prehranski, zdravstveni in bivanjski. Zagotoviti bo treba, da bodo ti sistemi bolj trajnostni, kar bo doseženo z njihovim razogljčenjem, povečanjem njihove učinkovitosti pri rabi virov in prilagoditvi njihovega delovanja občutljivosti in mejam ekosistemov (str. 77 in 78).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vključevanje ciljev okoljske politike v druge politike ter da te politike usmerjajo družbeni razvoj v trajnostno nizkoogljično družbo v omejenih naravnih pogojih in stanju okolja. • Presoja programov in načrtov politik na okolje, za kar je vzpostavljen mehanizem celovitih presoj vplivov na okolje, ki postaja v zaostrenih okoljskih razmerah in podnebni krizi ključno orodje za presojo okoljske vzdržnosti načrtovanih ravnanj, preden se o tem dokončno odloči. • Okoljske in naravovarstvene vidike ter vidike upravljanja z vodami bo treba bolj učinkovito vključiti v razvojno in prostorsko načrtovanje ter načrtovanje drugih politik za izvajanje usklajenih in povezanih ukrepov za zmanjšanje pritiskov na okolje (usklajevanje mora potekati prek učinkovite medresorske komunikacije in prek instrumentov prostorskega strateškega in izvedbenega načrtovanja, prek katerih se varstveni in razvojni 	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cilji, usmeritve in indikatorji za trajnostno gospodarjenje z gozdovi • Cilji, usmeritve in indikatorji povezani z okoljskim vidikom gozdov v Republiki Sloveniji <p>Opomba: Obe poglavji odražata vključevanje ciljev okoljskih politik v druge politike.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Raziskovalna in razvojna delavnost (poglavje 14) (str. 52) Cilj 1: Dobro organizirana, strokovno kompetentna raziskovalna in razvojna dejavnost. Usmeritev 1: Izboljšati je treba interdisciplinarno, interinstitucionalno in mednarodno sodelovanje. <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prednostna naloga a), ukrep 2: prilagajanje gozdov podnebnim spremembam ter zagotavljanje odpornosti in stabilnosti ter vitalnosti in zdravja gozdov z načini gospodarjenja, ki se prilagajajo naravnim danostim in podnebnim spremembam ob 	<p>DA, v primeru ne dovolj aktivnega sodelovanja v procesu priprave predpisa.</p>

	interesi politik lahko tudi udeležajo).	<p>upoštevanju okoljskih, gospodarskih in družbenih vidikov gozdov.</p> <p>Naloga/ aktivnost: Priprava izhodišč ter predlogov dopolnitev in sprememb predpisov, ki urejajo področje varstva, zdravja in odpornosti gozdov ter ohranjanja genetske pestrosti – za vzpostavitev Centra za semenarstvo, drevesničarstvo in varstvo gozdov (NOO).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prednostna naloga b), ukrep 3: ohranjanje in krepitev biotske raznovrstnosti v gozdovih ter zagotavljanje ugodnega stanja ohranjenosti ogroženih gozdnih vrst in habitatnih tipov. <p>Naloga/ aktivnost: Priprava letnih programov vlaganj v gozdove z upoštevanjem ukrepov iz programa upravljanja območij Natura 2000.</p>	
Krepitev dialoga in sodelovanja (str. 78)			
Cilj vezan na gozd in gozdarstvo/indikatorji	Ukrepi	Vključenost v nacionalno zakonodajo	Možni konflikt
Na učinkovit način z izrabo sinergijskih učinkov delovanja deležnikov varstva okolja okrepiti dialog, razumevanje in sodelovanje	<ul style="list-style-type: none"> • Ukrepi se nanašajo predvsem na podporo in vključevanje NVO na področju varstva okolja in 	ReNGP:	NE/DA v primeru da ne bomo znali krepiti

med organi državne in lokalne uprave, nevladnimi organizacijami (NVO) na področju varstva okolja in narave, Varuhom človekovih pravic, strokovnimi inštitucijami, mediji in splošno javnostjo, ter izvajanje ukrepov organizirati na način, da bodo učinkovito uporabljene zmožnosti deležnikov, torej da se bo izvajanje ukrepov porazdelilo med deležnike glede na njihova znanja in sposobnosti (str. 78 in 79).	<p>ohranjanja narave za doseganje ciljev programa (str. 78).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zagotoviti bo treba enako razumevanje okoljskih izzivov in ureditev varstva okolja ter za ta namen vzpostaviti trajnejšo obliko sodelovanja za okolje pristojnega ministrstva z inštitucijami, ki lahko pripomorejo k boljšim učinkom okoljske zakonodaje, kot so na primer Varuh človekovih pravic, sodstvo in mediji. 	<p>- Raziskovalna in razvojna delavnost (poglavje 14) (str. 52)</p> <p>Cilj 1: Dobro organizirana, strokovno kompetentna raziskovalna in razvojna dejavnost.</p> <p>Usmeritev 1: Izboljšati je treba interdisciplinarno, interinstitucionalno in mednarodno sodelovanje.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prednostna naloga d), ukrep 9: spodbujanje strateškega komuniciranja s poudarkom na »Gozdnem dialogu« vseh deležnikov na področju gozdov, gozdarstva in upravljanja divjadi ter razvoj izobraževanja, raziskave in prenos znanja. <p>Naloga/ aktivnost: Delovanje »Gozdnega dialoga«.</p>	dialog z ostalimi deležniki prostora.
Vzgoja in izobraževanje za varstvo okolja (str. 79)			
Cilj vezan na gozd in gozdarstvo/indikatorji	Ukrepi	Vključenost v nacionalno zakonodajo	Možni konflikt
Na področju vzgoje in izobraževanja za varstvo okolja bo treba v prihodnje narediti odločnejši napredek s cilji, da: 1. se polno uveljavi načelo trajnostnega razvoja kot eno ključnih načel vzgoje in izobraževanja v Sloveniji in da sta hkrati vzgoja in izobraževanje uveljavljena kot	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Kompetence za trajnostni razvoj v poklicnih standardih:</u> Izvedba usposabljanja za uvajanje kompetence za trajnostni razvoj v poklicne standarde in izobraževalne programe (str. 81). 	<p>ReNGP:</p> <p>- Izobraževanje gozdarskih kadrov (poglavje 11) (str. 50)</p> <p>Cilj: Gozdarski strokovnjaki s širokim znanjem o gozdu in tudi sorodnih dejavnostih v prostoru,</p>	NE/DA v kolikor ne bomo poskrbeli za stalno izobraževanje gozdarskih kadrov (trenuten obseg je minimalen).

<p>eden ključni podpornih sistemov doseganja ciljev trajnostnega razvoja in varstva okolja,</p> <p>2. so mladina in odrasli opolnomočeni za delo in življenje v trajnostni, do okolja odgovorni družbi, in za prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo,</p> <p>3. je okoljska pismenost ključna sestavina funkcionalne pismenosti (str. 79)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Kompetence za trajnostni razvoj v poklicnih standardih:</u> Vključevanje kompetence za trajnostni razvoj v vse poklicne standarde (str. 81). • <u>Usposabljanje:</u> Izdelava načrta usposabljanja za prehod v nizkoogljično družbo in krožno gospodarstvo z opredeljenimi potrebami po usposabljanju za različne ciljne skupine (str. 81). 	<p>primerno število gozdarskih strokovnjakov s poglobljenim znanjem na ožjih strokovnih področjih (specialisti).</p> <p>Usmeritev 1: V gozdarske izobraževalne programe je treba vključiti več vsebin s področja splošnih znanj, zakonodaje, sorodnih strok, okolja, komunikacije, informacijske in komunikacijske tehnologije, psiholoških in socialnih znanj.</p> <p>Usmeritev 2: Zlasti pri podiplomskemu študiju je treba več pozornosti posvetiti interdisciplinarnemu izobraževanju.</p> <p>Usmeritev 3: Več strokovnjakom omogočiti podiplomski študij.</p> <p>- Ozaveščanje javnosti in participacija pri odločanju (poglavje 13) (str. 52)</p> <p>Cilj: O pomenu gozdov, gozdarstva, lovstva, lesa in drugih dobrin gozda ozaveščena javnost, ki bo tako bolj pripravljena za sodelovanje pri odločanju o delu z gozdom, vključno z njegovim živalskim svetom.</p> <p>Usmeritev 3: Intenzivneje komunicirati z drugimi strokami ter aktivneje izobraževati vse uporabnike prostora in še posebej načrtovalce rabe prostora.</p>	
---	---	--	--

		<p>Usmeritev 4: Pripraviti vsebine za formalno in neformalno izobraževanje, še posebej za učitelje in predavatelje.</p> <p>Usmeritev 5: Vsebine vključiti v šolske in študijske programe drugih strok, ki delujejo v prostoru in vplivajo na okolje in naravo.</p> <p>Opomba: Kompetence za trajnostni razvoj so vključene v gozdarske izobraževalne kadre, vendar pa uvajanje teh kompetenc v poklicne standarde ni predvideno. Prav tako ni predvidena izdelava načrta usposabljanja za prehod v nizkoogljično družbo in krožno gospodarstvo.</p> <p>OP NGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ne vsebuje povezanih ukrepov. 	
Raziskave, razvoj in inovacije za varstvo okolja (str. 80)			
Cilj vezan na gozd in gozdarstvo/indikatorji	Ukrepi	Vključenost v nacionalno zakonodajo	Možni konflikt
<p>Za podporo doseganju okoljskih ciljev programa bo treba v Sloveniji na področju raziskav, razvoja in inovacij za varstvo okolja do 2030 doseči, da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ciljno vlaganje v raziskave in razvoj prispeva k zapolnitvi vrzeli v znanju, 2. 60 % raziskav prispeva k trajnostnemu razvoju in 35 % k obvladovanju in 	<p>- <u>Zagotovitev podpornega okolja:</u> okrepiti aktivnosti za podporo vključevanju v pobude EU in druge pobude za preučevanje družbenih izzivov ter v mednarodne in evropske platforme, partnerstva, mreže in verige vrednosti na področju zelenega gospodarstva.</p>	<p>ReNGP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Raziskovalna in razvojna dejavnost (poglavje 14) (str. 52) <p>Cilj 2: Izdelan program raziskovalnih in razvojnih potreb, vključno s programi prenosa izsledkov v pedagoško prakso.</p>	NE

prilagajanju na podnebne spremembe v programskem obdobju 2021– 2030 (str. 80).	- <u>Zagotovitev podpornega okolja:</u> vzpostavitev in zagotovitev delovanja informacijske platforme za izboljšan dostop do znanstveno-raziskovalnih izsledkov, ki naslavlja okoljske izzive.	Usmeritev 4: Povečati dostopnost raziskovalnih in razvojnih izsledkov, rezultate učinkoviteje prenašati v pedagoški proces in prakso ter motivirati uporabnike za njihovo uporabo. Opomba: Zagotovitev podpornega okolja za podporo vključevanju v pobude EU in druge pobude ter v mednarodne in evropske platforme, partnerstva, mreže in verige vednosti na področju zelenega gospodarstva ni predvidena. Usmeritve ReNGP predvidevajo povečati dostopnost raziskovalnih in razvojnih izsledkov, vendar ne predvideva vzpostavitev in zagotovitev delovanja informacijske platforme. OP NGP: - Ne vsebuje povezanih ukrepov.	
	- <u>Izvedba projektov:</u> zagotoviti odpravo vrzeli v znanju s prednostnim preučevanjem ter integriranim naslavljanjem okoljskih izzivov kot so: 1) stanje biotske raznovrstnosti, 2) raziskovanje in spremljanje stanja tal z vidika varovanja in ohranjanja njihovih ekosistemskih storitev, 3) raba	ReNGP: - Ne vsebuje povezanih ukrepov. Opomba: ReNGP daje prednost preučevanju drugim izzivom. OP NGP:	NE

	<p>zemljišč z vidika varovanja in ohranjanja tal kot neobnovljivega naravnega vira, 4) usklajevanje interesov na presečnem področju voda – hrana – energija – ekosistemi.</p>	<p>- Ne vsebuje povezanih ukrepov.</p>	
--	---	--	--